

Προπτυχιακή Εργασία

Βλασταράκου Άρτεμις

Η Προστασία Προσωπικών Δεδομένων στο Διαδίκτυο

Πρόλογος

Η ραγδαία διάδοση της τεχνολογίας, η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και η ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας είχαν ως συνέπεια την αύξηση και τον πολλαπλασιασμό εξωκρατικών κέντρων, από τα οποία εκπορεύεται και στα οποία ενθυλακώνεται η εξουσία. Στην ιστορική πραγματικότητα που ζούμε η ταύτιση της εξουσίας, αποκλειστικά ή έστω κυρίως, με το κράτος ανήκει οριστικά στο παρελθόν. Η ελευθερία και η αυτονομία του σύγχρονου ανθρώπου δεν απειλείται πια μόνο από την κρατική εξουσία. Είναι ήδη εκτεθειμένη και σε κάθε μορφής ιδιωτική εξουσία, που αποδεικνύεται μάλιστα συχνά περισσότερο επικίνδυνη από την κρατική.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα έπαυσαν προ πολλού να αποτελούν μηχανισμό προστασίας από την κρατική εξουσία. Κατά κανόνα δεσμεύουν κάθε ιδιωτική οικονομική ή κοινωνική εξουσία, η οποία είναι σε θέση να απειλήσει την ελευθερία του ανθρώπου.

Η εκρηκτική ανάπτυξη της τεχνολογίας και η συνακόλουθη απελευθέρωση τεραστίων δυνατοτήτων, τις οποίες μπορεί να αξιοποιεί κάθε άνθρωπος και για να εξυπηρετεί καλύτερα τις ανάγκες του και να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του, συνεπάγονται τον εμπλουτισμό του περιεχομένου πολλών δικαιωμάτων. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η ελευθερία της έκφρασης, η ελευθερία της επικοινωνίας, η οικονομική ελευθερία, η θρησκευτική ελευθερία και η προστασία της ιδιωτικής ζωής. Ορισμένες φορές είναι γι' αυτό επιβεβλημένη όχι απλώς η αναοριοθέτηση του περιεχομένου αλλά η θεμελίωση νέων δικαιωμάτων στη μήτρα αναγνωρισμένων ή ακόμη και η καθιέρωση νέων δικαιωμάτων στο Σύνταγμα, όπως συμβαίνει μετά την πρόσφατη αναθεώρησή του, με την προστασία της χρήσης των προσωπικών δεδομένων στο άρθρο 9Α.

Απαρχή και σύμβολο της κοινωνίας αποτελούν οι «κυβερνητικές μηχανές», όπως αποκαλέστηκαν προφητικά στη δεκαετία του πενήντα οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Στον κυβερνοχώρο δεσπόζουν οι πληροφορίες. Οι συνθήκες της πρόσβασης και της χρήσης είναι ταυτόχρονα καταλυτικές για την κοινωνική, οικονομική και πολιτική θέση του ατόμου. Με κάθε νέο βήμα προς μία ακόμη πιο προηγμένη κοινωνία της πληροφορίας διαλύθηκαν και οι μύθοι που περιέβαλαν τα πρώτα της στάδια. Ούτε η διαπίστωση, ότι η απεριόριστη πρόσβαση οδηγεί σε μία πραγματικά ελεύθερη επικοινωνία, ούτε ο ισχυρισμός, ότι στον κυβερνοχώρο η αυτορρύθμιση είναι το μόνο δυνατό κανονιστικό μέσο επαληθεύτηκαν. Τουναντίον, στην κοινωνία της πληροφορίας, επαναλαμβάνονται και μεγεθύνονται τα ίδια ακριβώς προβλήματα που χαρακτηρίζουν και τα προστάδιά της. Η ανεξέλεγκτη και απαλλαγμένη από κάθε όριο συλλογή και αξιοποίηση πληροφοριών έχει και αποτέλεσμα, όπως δείχνει το παράδειγμα των προσωπικών δεδομένων, τη μεγαλύτερη δυνατή εξάρτηση. Η όχι μόνο συνεχής αλλά όλο και πιο γρήγορη εξέλιξη της τεχνολογίας επιδρά άμεσα στις νομοθετικές ρυθμίσεις. Ο νομοθέτης περιορίζει όλο και περισσότερο τη χρονική διάρκεια των αποφάσεών του. Τις συνδέει με την αυτοϋποχρέωση να τις επανεξετάσει μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα. Η νομοθεσία παίρνει, με αυτόν τον τρόπο, το χαρακτήρα μίας διαρκούς παρακολούθησης της τεχνολογίας. Η προσωρινότητα της νομοθεσίας μεταβάλλεται στην καλύτερη δυνατή εγγύηση της αποτελεσματικότητάς της.

Εισαγωγή

Η κοινωνία της πληροφορίας επιφέρει ριζικές αλλαγές στον τρόπο που ο άνθρωπος συνδιαλέγεται με το περιβάλλον του. Η πληροφορική και η ψηφιακή τεχνολογία οδηγούν στην εκ θεμελίων ανατροπή των κλασικών μεθόδων και πολιτικών επικοινωνίας, διαχείρισης και ελέγχου, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Τα πληροφοριακά συστήματα ανάγονται σε εργαλεία εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης και γενικότερα του κράτους, ενώ στον ιδιωτικό τομέα αποτελούν μέσα για την ορθολογικότερη και – ως εκ τούτου – αποδοτικότερη οργάνωση της παραγωγής και διανομής προϊόντων και υπηρεσιών. Βρισκόμαστε, πλέον, σε μια κρίσιμη καμπή στην ιστορία της τεχνολογίας και πιο συγκεκριμένα του Διαδικτύου και των προεκτάσεών του. Από εικοσαετίας και πλέον, στις τεχνολογικά προηγμένες κοινωνίες, έχει γίνει κοινός τόπος ότι για την προστασία του ατόμου από την πληροφορική δεν αρκούν οι γενικές διατάξεις περί προστασίας της προσωπικότητας. Επιβάλλονται ειδικές ρυθμίσεις, ουσιαστικές, αλλά και οικονομικές, διότι οι κίνδυνοι, που προκύπτουν από την απεριόριστη συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών, είναι ασυγκρίτως πιο άμεσοι και διαφορετικής τάξεως για το άτομο απ' ό,τι οι συνήθεις προσβολές της προσωπικότητας. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν είναι απλώς χρήσιμες. Είναι και αναγκαίες, για να διασφαλισθεί ο φιλελεύθερος και δημοκρατικός χαρακτήρας της τεχνολογικής ανάπτυξης.

I. Ιστορική Αναδρομή

Από τις απαρχές της χρησιμοποίησης του Διαδικτύου, η ομαλή λειτουργία του στηρίζεται στην εφαρμογή ενός κώδικα «καλής συμπεριφοράς» από τους χρήστες. Με την πάροδο του χρόνου, όμως, και με δεδομένη την αύξηση τόσο των χρηστών του Διαδικτύου, όσο και του όγκου των πληροφοριών, που διακινούνται μέσα σε αυτό, προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν παρεκτροπές και άλλες πράξεις καταπάτησης των θεμελιωδών ελευθεριών, κατέστη επιτακτική ανάγκη ο άτυπος κώδικας καλής συμπεριφοράς να πάρει τη μορφή νομοθετικού κειμένου. Κάτι τέτοιο σημαίνει ότι ο παραβάτης πλέον στο διαδίκτυο δεν τυγχάνει της αποδοκimasίας των υπολοίπων χρηστών της διαδικτυακής κοινότητας, αλλά και διώκεται ποινικά. Έχοντας, λοιπόν, περάσει δύο δεκαετίες από τη γέννηση του διαδικτύου, το μείζον πρόβλημα, που απασχολεί σε παγκόσμια κλίμακα τόσο τους χρήστες όσο και τις κυβερνήσεις των κρατών και τους διεθνείς οργανισμούς, είναι η προστασία των προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο.

Το Internet είναι ένα πλήρως διαδραστικό (interactive) μέσο επικοινωνίας και σε συνδυασμό με τον τεράστιο όγκο πληροφοριών, δεδομένων και εφαρμογών, που προσφέρει στον εκάστοτε χρήστη του, θα μπορούσαμε δίχως υπερβολή να πούμε ότι το διαδίκτυο είναι μια

αντανάκλαση της φυσικής κοινωνίας μας . Όπως, λοιπόν, στο φυσικό κόσμο, έτσι και στο διαδίκτυο η άσκηση των ελευθεριών των ατόμων χρηστών δεν πρέπει να υπερβαίνει κάποια όρια . Προκειμένου να διασφαλιστούν οι ελευθερίες αυτές των ατόμων/ χρηστών ήταν επιτακτική η ανάγκη να θεσμοθετηθούν κανόνες, οι οποίοι να θεμελιώνονται συνταγματικά. Το μοντέλο λειτουργίας του διαδικτύου, που βασιζόταν στην καλή πίστη των χρηστών του, δεν είναι πλέον κάτι το εφικτό, λόγω κυρίως του με γεωμετρική πρόοδο αυξανόμενου αριθμού των χρηστών αυτών. Παράλληλίζοντας, λοιπόν, τη διαδικτυακή κοινότητα με τη φυσική κοινωνία, βλέπουμε ότι ήταν υψίστης σημασίας δημιουργία και εφαρμογή κανόνων και νόμων.

Σε αντίθεση προς τις παλαιότερες κοινωνίες, όπου το συλλογικό στοιχείο υπέρκειται του ατομικού, στις σύγχρονες κοινωνίες, και ιδιαίτερα σε αυτές που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο των φιλελεύθερων πολιτικών συστημάτων, η προστασία του ατόμου έχει προβάδισμα απέναντι στις κρατικές σκοπιμότητες. Προστασία που εκδηλώνεται κυρίως στο πεδίο των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων και που διαμορφώνεται σταδιακά και με διαφορετικές ταχύτητες, ανάλογα με τις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις και τις αντιστάσεις των παραδοσιακών δομών και των πολιτιστικών ιδιαιτεροτήτων.

Η Ελλάδα, συγκεκριμένα, αφού κυμάνθηκε για πολλά χρόνια στο μεταίχμιο ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση, έχει πλέον προσανατολιστεί αποφασιστικά προς το μοντέλο προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Δυτικό – Ευρωπαϊκών κρατών. Σε γενικές γραμμές υπάρχει επαρκές πεδίο συναινετικής πορείας της κοινωνίας σε σχέση με την προστασία του ατόμου από την εξεργασία των προσωπικών δεδομένων, συναίνεση που επιτυγχάνεται με την υιοθέτηση νομοθετικών ρυθμίσεων και τη σύσταση οργάνων εφαρμογής τους. Όμως, στη σημερινή εποχή της παγκοσμιοποίησης των οικονομικών και επικοινωνιακών σχέσεων, του Διαδικτύου και της ψηφιακής τεχνολογίας, η προστασία των δεδομένων παύει να είναι αποτελεσματική, αν παραμείνει εντός των στενών εθνικών ορίων. Περιφερειακές, διαπεριφερειακές ή ακόμα και παγκόσμιου βεληνεκούς ρυθμίσεις είναι επιβεβλημένες για την αντιμετώπιση των σημερινών και ιδιαίτερα των μελλοντικών τεχνολογικών εξελίξεων.

II. Το διαδίκτυο ως χώρος διακίνησης και αποθήκευσης προσωπικών δεδομένων

Στις αρχές της δεκαετίας του 1980, όταν το Διαδίκτυο εμφανίστηκε δειλά δειλά και χρησιμοποιούνταν από μερικές δεκάδες χρήστες, κανείς δεν υποψιαζόταν ότι μέσα σε 20 χρόνια θα αποτελούσε το βασικό μέσο επικοινωνίας εκατομμυρίων ανά τον κόσμο ανθρώπων. Στις μέρες μας πια, η ευκολία να συνδεθεί κάποιος στο Διαδίκτυο σε συνδυασμό με την εξάπλωση του σε παγκόσμια κλίμακα και με το τεράστιο εύρος εφαρμογών, πληροφοριών και μορφών επικοινωνίας, που προσφέρει αυτό, έχει εκμηδενίσει τις αποστάσεις. Το κύριο πρόβλημα, που προκύπτει από αυτή τη διαδικασία επικοινωνίας με τον υπόλοιπο κόσμο, έχει να κάνει τόσο με το λεγόμενο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο , όσο και με τα προσωπικά στοιχεία, που αφήνουν οι χρήστες στις εταιρείες παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Για πολλούς αιώνες το «συμβατικό ταχυδρομείο» υπήρξε ο μοναδικός τρόπος επικοινωνίας ανάμεσα σε άτομα, που βρίσκονταν μακριά, αλλά επρόκειτο για μια διαδικασία αρκετά χρονοβόρα. Στη συνέχεια, με την εφεύρεση του τηλεγράφου και του τηλεφώνου, καθώς και

του fax, η διαδικασία αυτή απλουστεύτηκε και έγινε πιο άμεση. Με το διαδίκτυο τα πράγματα έγιναν ακόμα πιο απλά. Και αυτό διότι με τη χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (εφ' εξής e-mail) τα άτομα είναι σε θέση να αποστέλλουν μεγάλο και ποικιλόμορφο όγκο δεδομένων . Επομένως, εκτός από ποσοτικά, άλλαξε και ποιοτικά ο τρόπος επικοινωνίας, στην ουσία όμως εξακολουθούμε να μιλάμε για διακίνηση προσωπικών δεδομένων. Είτε πρόκειται για ένα απλό γράμμα που μέσω των ΕΛ.ΤΑ. πηγαίνει από την Αθήνα στην Πάτρα, είτε για ένα e-mail, που πάει από την Αθήνα στη Νέα Υόρκη, το περιεχόμενο και των δύο παραμένει κάτι το εμπιστευτικό, το οποίο πρέπει να προστατευτεί από οποιαδήποτε ενέργεια παραβίασης του.

Πέρα από το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, πολλοί κάνουν χρήση των υπηρεσιών , που παρέχει το διαδίκτυο. Προκειμένου κάποιος να γίνει συνδρομητής σε μια τέτοια υπηρεσία, πρέπει συνήθως να συμπληρώσει κάποια αίτηση με τα στοιχεία του. Ακόμα και για να ανοίξει ένα λογαριασμό σε μια εταιρεία παροχής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι απαραίτητη αυτή η διαδικασία εγγραφής των μελών. Κατά συνέπεια, το μεγαλύτερο μέρος των χρηστών του διαδικτύου από καιρό σε καιρό έχουν αφήσει τα προσωπικά τους στοιχεία σε μία τουλάχιστον εταιρεία. Τα στοιχεία αυτά συλλέγονται από τις εταιρείες, προκειμένου να βγάλουν στατιστικά συμπεράσματα και δεν επιτρέπεται να προβούν σε δημοσιοποίηση ή μετάδοση των δεδομένων των πελατών τους σε τρίτους, χωρίς τη συγκατάθεση τους.

III. Ειδικές προϋποθέσεις επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, ειδικότερες εκφάνσεις της οποίας είναι η συλλογή, διατήρηση, αποθήκευση, καταχώρηση, τροποποίηση, χρήση, διαβίβαση, διάδοση, συσχέτιση, διασύνδεση, δέσμευση, διαγραφή και καταστροφή τους , σε κάθε τομέα, οφείλει να γίνεται για συγκεκριμένο και σαφή κάθε φορά σκοπό και να διεξάγεται κατά τρόπο θεμιτό, νόμιμο, ακριβή και ανάλογο, και υπό την προϋπόθεση πάντοτε της προηγούμενης συγκατάθεσης του υποκειμένου τους .

Αυτό ισχύει τόσο στην περίπτωση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αφορούν σε κάθε γενική προσωπική πληροφορία, όσο και σε εκείνη των ευαίσθητων δεδομένων, τα οποία συμπεριλαμβάνουν ειδικότερα στοιχεία, που σχετίζονται με τη φυλετική ή εθνική προέλευση του ατόμου, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές

πεποιθήσεις, την υγεία κλπ, η συλλογή και επεξεργασία των οποίων απαιτεί επιπρόσθετα και άδεια από την Α.Π.Δ.Π.Χ. (άρθρο 7 ν. 2472/1997).

Κατ' εξαίρεση πάντως επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεσή του, εφόσον τα δεδομένα δεν είναι ευαίσθητα και είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι το υποκείμενό τους. Ακόμα όμως και σε αυτή την περίπτωση η συλλογή τους οφείλει να διενεργηθεί κατά τη στιγμή της αποδοχής της υπηρεσίας από τον χρήστη και όχι κατά το στάδιο εισόδου του στη σχετική ιστοσελίδα. Εάν παρόλα αυτά ζητείται η αποκάλυψη των στοιχείων του κατά την είσοδό του, τότε θα πρέπει να του παρέχεται η δυνατότητα χρήσης ψευδωνύμου (άρθρο 4 παρ.6 ν. 2774/1999). Παρομοίως η χρήση εκ μέρους του ιδιοκτήτη της ιστοσελίδας τεχνολογίας «cookies» επιτρέπεται, εφόσον όμως διεξάγεται για θεμιτούς και χρήσιμους σκοπούς, ενώ παράλληλα παρέχεται στον χρήστη –υποκείμενο των δεδομένων- επαρκής πληροφόρηση σχετικά με την έκταση και τους σκοπούς της επεξεργασίας των προσωπικών του δεδομένων, καθώς επίσης και το δικαίωμα να αρνείται την επεξεργασία αυτή .

Περαιτέρω η έναρξη συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων οφείλει να γνωστοποιείται εγγράφως τόσο στο ίδιο το υποκείμενο της επεξεργασίας, όσο και στην Α.Π.Δ.Π.Χ. (άρθρο 6 ν. 2472/1997). Αυτό συνεπάγεται υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου σχετικά με τη χρήση και την τυχόν αποστολή των προσωπικών του στοιχείων σε άλλους φορείς επεξεργασίας, καθώς και για το χρονικό διάστημα διατήρησής του στο αρχείο του. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση της διασύνδεσης αρχείων προσωπικών δεδομένων μεταξύ τους, διαδικασία η οποία αφορά κυρίως στη συσχέτιση των καταχωρηθέντων σε αυτά στοιχείων. Αντίθετα η διασύνδεση αρχείων ευαίσθητων δεδομένων με άλλα αρχεία μη ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, προϋποθέτει την προηγούμενη χορήγηση άδειας από την Α.Π.Δ.Π.Χ., κατόπιν διοικητικού ελέγχου, η οποία απαραίτητως περιέχει το σκοπό, το είδος, τη χρονική της διάρκεια, καθώς και τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη προστασία του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων των δεδομένων ή τρίτων .

IV. Δικαιώματα χρηστών

1. Δικαίωμα στην ανωνυμία

Ένα από τα σημαντικότερα δικαιώματα είναι αυτό της ανώνυμης χρήσης του Διαδικτύου. Όπως ρητά αναφέρει η Σύσταση, η ανώνυμη πρόσβαση και χρήση υπηρεσιών, καθώς και οι ανώνυμοι τρόποι πληρωμής είναι οι καλύτερες μέθοδοι προστασίας της ιδιωτικής ζωής. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να επιτρέπεται η χρήση ψευδωνύμων, αλλά και να ενθαρρύνεται η παροχή υπηρεσιών, χωρίς να ζητείται από τον ενδιαφερόμενο να συμπληρώνει αιτήσεις. Φυσικά, η απόλυτη ανωνυμία δεν μπορεί να γίνει δεκτή, διότι κάτι τέτοιο θα διευκόλυνε την εγκληματική δραστηριότητα στο Διαδίκτυο .

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ανωνυμία των χρηστών του Διαδικτύου έχει καθιερωθεί η υποχρέωση των φυσικών ή νομικών προσώπων, που παρέχουν πρόσβαση σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες, εξαιρουμένης της ιδιωτικής (ηλεκτρονικής) επικοινωνίας, αφ' ενός να ενημερώνουν τους συνδρομητές τους για την ύπαρξη τεχνικών μέσων, που επιτρέπουν τον περιορισμό της πρόσβασης σε ορισμένες υπηρεσίες ή την επιλογή τους, αφ' ετέρου να θέτουν στη διάθεσή τους τουλάχιστον ένα από τα μέσα αυτά.

2. Το δικαίωμα στην κρυπτογράφηση

Εξίσου κρίσιμο δικαίωμα για την προστασία των δεδομένων είναι αυτό της χρήσης κρυπτογραφικών μέσων. Χάρη στην κρυπτογράφηση, πληροφορίες και δεδομένα, που αποθηκεύονται σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή διαδίδονται μέσω των δικτύων, προστατεύονται από την παράνομη παγίδευση και γνώση του περιεχομένου τους από τις κρατικές αρχές. Διασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα των προσωπικών αρχείων, καθώς και η ακρίβεια και η ακεραιότητα των προσωπικών δεδομένων .

Το δικαίωμα στην κρυπτογράφηση θεμελιώνεται στα εξής βασικά στοιχεία της σύγχρονης και προστατευτικής για τα προσωπικά δεδομένα κρυπτογραφικής πολιτικής :

Αναγνώριση της ανάγκης- αξιοπιστίας και αποτελεσματικότητας των κρυπτογραφικών μεθόδων, έτσι ώστε να εμπεδωθεί η εμπιστοσύνη στη χρήση των συστημάτων πληροφορικής.

Αναγνώριση- στους χρήστες του δικαιώματος να επιλέγουν τις κρυπτογραφικές μεθόδους, στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας.

Προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος στο- σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, που περιλαμβάνει το απόρρητο της επικοινωνίας και την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Δυνατότητα νόμιμης πρόσβασης από- τις αρμόδιες κρατικές αρχές στο αποκωδικοποιημένο κείμενο ή στους κρυπτογραφικούς κώδικες, με την προϋπόθεση όμως ότι θα διασφαλίζεται ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων, που προαναφέρθηκαν.

Διεθνής συνεργασία και- συντονισμός των εθνικών κρυπτογραφικών πολιτικών, χωρίς να δημιουργούνται εμπόδια στη ελευθερία των συναλλαγών.

3. Δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης

Κοινό στοιχείο των δικαιωμάτων ενημέρωσης και πρόσβασης είναι ότι αφορούν στην πληροφόρηση του υποκειμένου των δεδομένων.

Το δικαίωμα ενημέρωσης διατυπώνεται υπό τη μορφή υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας, ο οποίος οφείλει, κατά το στάδιο συλλογής των δεδομένων, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο για τα βασικά στοιχεία της επεξεργασίας. Το δικαίωμα αυτό προστατεύεται αυτοτελώς, αποτελεί όμως και προϋπόθεση για την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης.

Δικαίωμα πρόσβασης ονομάζεται το δικαίωμα του υποκειμένου να γνωρίζει αν υφίστανται επεξεργασία προσωπικά του δεδομένα, καθώς και να πληροφορείται για ορισμένα βασικά στοιχεία της επεξεργασίας. Πρόκειται, δηλαδή, για δικαίωμα πληροφόρησης. Για την ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού, τίθεται προθεσμία (15 ημερών) και σε περίπτωση μη ικανοποίησης, το υποκείμενο έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή προστασίας.

Τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης του υποκειμένου μπορεί υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις των σχετικών άρθρων να περιορίζονται στις εξαιρετικές περιπτώσεις, που η επεξεργασία γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων .

4. Δικαίωμα αντίρρησης και δικαίωμα προσωρινής δικαστικής προστασίας

Στο υποκείμενο των δεδομένων παρέχεται επίσης το δικαίωμα αντίρρησης, με το οποίο το υποκείμενο μπορεί να ζητήσει τη διόρθωση, προσωρινή μη χρησιμοποίηση, δέσμευση, μη διαβίβαση, διαγραφή στοιχείων, που το αφορούν. Αυτοτελώς και χωρίς επιφυλάξεις κατοχυρώνεται ένα ειδικότερο δικαίωμα αντίρρησης: το δικαίωμα του ατόμου να μην περιλαμβάνεται σε αρχεία με σκοπό τη διαφήμιση και την προώθηση προϊόντων. Ως ειδικότερη εκδήλωση του δικαιώματος αντίρρησης θα μπορούσε να θεωρηθεί και το δικαίωμα προσωρινής δικαστικής προστασίας. Με το δικαίωμα αυτό το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να ζητήσει από το αρμόδιο κάθε φορά δικαστήριο την άμεση αναστολή ή

μη εφαρμογή μιας πράξης ή απόφασης, που το θίγει, η οποία έχει ληφθεί αποκλειστικά με αυτοματοποιημένη επεξεργασία στοιχείων, εφ' όσον η επεξεργασία αποβλέπει στην αξιολόγηση της προσωπικότητάς του.

V. Η προστασία προσωπικών δεδομένων ως δικαίωμα – Προστασία φυσικών ή και νομικών προσώπων

Αντικείμενο της ειδικής νομικής ρύθμισης είναι η θέσπιση των προϋποθέσεων επεξεργασίας προσωπικών πληροφοριών προς προστασία των δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών του προσώπου.

Σχετικά με τα προστατευόμενα από την επεξεργασία πρόσωπα, ανακύπτει το πρόβλημα ως προς την υπαγωγή στην ειδική ρύθμιση της προστασίας μόνο των φυσικών ή και των νομικών προσώπων. Στα περισσότερα κράτη η σχετική νομοθεσία δεν καταλαμβάνει τα νομικά πρόσωπα. Η κρατούσα άποψη στις χώρες αυτές είναι ότι οι βασικοί λόγοι θέσπισης νομοθεσίας για την προστασία από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων ισχύουν μόνο για τα φυσικά πρόσωπα, ενώ η προστασία των νομικών προσώπων, όπου αυτό είναι απαραίτητο, επιχειρείται με άλλα μέσα. Επιπλέον, θεωρείται ότι τα νομικά πρόσωπα έχουν μεγαλύτερη ανάγκη για δημοσιότητα και όχι για προστασία της ιδιωτικής ζωής.

Ορισμένες όμως χώρες συμπεριλαμβάνουν στη ρύθμισή τους και πληροφορίες για νομικά πρόσωπα. Ως επιχείρημα υπέρ της όμοιας μεταχείρισης των πληροφοριών, που αφορούν σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, προβάλλεται συνήθως ότι συχνά, ιδίως στον τομέα της τραπεζικής πίστης, οι πληροφορίες αυτές δυσχερώς διαχωρίζονται μεταξύ τους, καθώς και ότι φυσικά και νομικά πρόσωπα ενδέχεται να ασκούν του ίδιου είδους δραστηριότητες. Εξάλλου, θεωρείται ότι τα πρόσωπα, φυσικά και νομικά, έχουν κατ' αρχήν τα ίδια θεμελιώδη δικαιώματα.

Ανεξάρτητα πάντως από τον προβληματισμό ως προς τα υποκείμενα των ατομικών δικαιωμάτων, στο πεδίο του ιδιωτικού βίου, εφ' όσον τα νομικά πρόσωπα αναγνωρίζονται ως αυτοτελή υποκείμενα δικαίου, αναγνωρίζεται και σε αυτά η προστασία της προσωπικότητάς τους, για τις εκδηλώσεις βεβαίως της προσωπικότητας, που δεν προϋποθέτουν την ιδιότητα φυσικού προσώπου. Αφού, λοιπόν, το δικαίωμα πληροφοριακού αυτοκαθορισμού, ως εκδήλωση της προσωπικότητας, δεν προϋποθέτει ιδιότητες φυσικού προσώπου, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι αποτελεί εκδήλωση της προσωπικότητας και των νομικών προσώπων και εμπίπτει επομένως στο περιεχόμενο της προστασίας της προσωπικότητας των νομικών προσώπων.

VI. Η προστασία προσωπικών δεδομένων στην ελληνική έννομη τάξη

Όπως προαναφέρθηκε, η λειτουργία του Διαδικτύου βασιζόμενη μόνο στους καλούς τρόπους συμπεριφοράς (netiquette) δε διασφαλίζει τη μεγαλύτερη μερίδα των χρηστών από παράνομες παρεμβάσεις στα προσωπικά τους δεδομένα. Για το λόγο αυτό κρίθηκε αναγκαία η θέσπιση ειδικών νομοθετικών, κανονιστικών και τεχνικών διατάξεων.

Η Οδηγία που εξέδωσε το 2002 η Ευρωπαϊκή Ένωση καλύπτει πολλά πεδία, που σχετίζονται με την προστασία των προσωπικών δεδομένων στο Internet. Πιο συγκεκριμένα, η Οδηγία αυτή παρέχει προστασία τόσο σε φυσικά όσο και νομικά πρόσωπα, κάνει λόγο για τα μέτρα ασφαλείας και την κατοχύρωση του απορρήτου των επικοινωνιών. Επιπροσθέτως, ορίζει τις προϋποθέσεις επιτρεπτής επεξεργασίας δεδομένων κίνησης και θέσης, ενέργειας αυτόκλητων κλήσεων με σκοπό την απ' ευθείας εμπορική προώθηση και της ένταξης

προσωπικών δεδομένων των συνδρομητών σε τηλεφωνικούς καταλόγους . Για την προσαρμογή του ελληνικού δικαίου στην προηγούμενη Οδηγία (97/66/EK) ψηφίστηκε ο Νόμος 2774 της 21/22-12-99 για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τηλεπικοινωνιακό τομέα.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 2774 το απόρρητο των επικοινωνιών επεκτείνεται και στις νέες μορφές τηλεπικοινωνίας, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Στο ίδιο άρθρο ορίζονται οι προϋποθέσεις επιτρεπτής επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων. Ειδικές προϋποθέσεις τίθενται για τις περιπτώσεις έρευνας αγοράς και διαφήμισης. Ουσιαστικά απαγορεύεται η χρήση των «cookies», αφού σε κάθε περίπτωση η επεξεργασία εξαρτάται από τη συγκατάθεση του υποκειμένου. Το άρθρο 8 αφορά και στους καταλόγους e-mail και περιορίζει τα δημοσιεύσιμα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στα απαραίτητα για τον εντοπισμό του χρήστη. Το άρθρο 9 μπορεί να εφαρμοστεί και στην περίπτωση ανεπιθύμητων διαφημίσεων, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Το άρθρο 10 αφορά στην ασφάλεια των δεδομένων, ενώ το άρθρο 11 καθιστά την Αρχή Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα αρμόδια για την τήρηση του νόμου . Τέλος, αλλά πολύ σημαντικό, το άρθρο 13 ρυθμίζει ζητήματα ποινικής ευθύνης .

Στο Ελληνικό Σύνταγμα προστέθηκε, μετά την πρόσφατη αναθεώρηση, το άρθρο 9Α, σύμφωνα με το οποίο «καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει». Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα είναι κάθε πληροφορία, που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Αν το υποκείμενο των δεδομένων δεν μπορεί να προσδιοριστεί στο Διαδίκτυο , τότε τα δεδομένα αυτά δεν προστατεύονται. Επίσης ο νόμος δεν εφαρμόζεται, αν η επεξεργασία των δεδομένων γίνεται από κάποιο χρήστη του Διαδικτύου για την άσκηση δραστηριοτήτων προσωπικών ή οικιακών. Με βάση το άρθρο 4, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο από το Διαδίκτυο – η Netiquette παίζει εδώ σημαντικό ρόλο. Τα δεδομένα πρέπει να είναι ακριβή και να διατηρούνται, μέχρις ότου είναι αναγκαίο, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 4. Σε κάθε περίπτωση η επεξεργασία επιτρέπεται, μόνο όταν το υποκείμενο έχει δώσει τη συγκατάθεσή του . Συγκατάθεση απαιτείται και όταν μια εταιρεία με πρόσβαση στο Διαδίκτυο συγκεντρώνει δεδομένα για ένα χρήστη, στον οποίο σκοπεύει να υποβάλει πρόταση κατάρτισης σύμβασης. Με βάση το άρθρο 6, όλοι οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα υπεύθυνοι επεξεργασίας πρέπει να γνωστοποιούν στην Αρχή τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη της επεξεργασίας, ακόμα και αν αυτό γίνεται στο Διαδίκτυο. Το άρθρο 7 απαγορεύει τη συλλογή και την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων . Πολύ σημαντική είναι η διάταξη του άρθρου 8, που επιτρέπει τη διασύνδεση αρχείων, μόνο υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Στο Internet η διασύνδεση αρχείων είναι πολύ εύκολη υπόθεση, δεδομένου ότι ολόκληρα αρχεία, μέσω του πρωτοκόλλου μεταφοράς αρχείων, του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και του Telnet, μπορούν να μεταφερθούν και να τύχουν επεξεργασίας. Είναι πολύ σημαντικό επομένως κάθε διασύνδεση αρχείων, μέσω του Διαδικτύου, να γνωστοποιείται στην Αρχή, παρ' όλο που κάτι τέτοιο είναι εξαιρετικά δύσκολο. Τέλος, αξίζει να αναφερθούμε στο άρθρο 10, σύμφωνα με το οποίο η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων είναι απόρρητη. Αυτό σημαίνει ότι ο υπεύθυνος επεξεργαστής πρέπει να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο για τη θωράκιση της από κάθε πιθανή πρόσβαση. Σαφέστατα δεν επιτρέπεται να διαδίδει το αποτέλεσμα της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων, μέσω του Διαδικτύου.

VII. Μεγιστοποίηση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων: από τη νομική θωράκιση της στην τεχνολογική της διασφάλιση

Σε αυτό το σημείο καλό θα ήταν να ξεκαθαριστεί το ότι κανένας νόμος δεν έχει ως στόχο τη νομιμοποίηση της συλλογής των προσωπικών δεδομένων. Απλώς ρυθμίζει το πότε και κάτω υπό ποιες προϋποθέσεις αυτή επιτρέπεται. Ζητούμενο είναι πώς μπορούμε να εξασφαλίσουμε, ανεξαρτήτως τεχνολογικών και άλλων συνθηκών, το δικαίωμα του πολίτη να γνωρίζει, αν κάποιος συλλέγει προσωπικά του δεδομένα και για ποιο σκοπό, την κατά το δυνατό μεγαλύτερη ανωνυμία του και την κατά το δυνατόν αποφυγή της συλλογής και επεξεργασίας αυτών. Έχοντας υπ' όψη αυτούς τους στόχους, διαπιστώνει κανείς ότι πρέπει να αναζητηθούν διέξοδοι όχι στην κλασική νομοθετική κάλυψη, αλλά στην ίδια την τεχνολογία. Κάθε χρήστης ξεχωριστά θα πρέπει να έχει στην κατοχή την κατάλληλη τεχνολογία και τεχνογνωσία, προκειμένου να είναι ο μοναδικός διαχειριστής των προσωπικών του δεδομένων. Και λέγοντας μοναδικός εννοούμε ότι θα έχει αυτός τη δυνατότητα να καθορίζει πότε μια εταιρεία, που παρέχει διαδικτυακές υπηρεσίες, μπορεί να λάβει γνώση μέρους ή όλων των προσωπικών του δεδομένων.

Κάπου εδώ πρέπει να τονιστεί το ότι, όταν λέμε ότι η διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων των χρηστών γίνεται πιο αποτελεσματικά με τη χρήση των νέων τεχνολογιών, δε σημαίνει αυτόματα ότι απορρίπτουμε την προστασία που παρέχουν οι νομοθετικές ρυθμίσεις. Απεναντίας, χρειάζονται και αυτές σε εκτεταμένο βαθμό, προκειμένου να είναι δυνατός ο έλεγχος από την πλευρά του κράτους για τυχόν παραβάσεις, αλλά και για να καθορίζεται το νομικό πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο θα τιμωρούνται όσοι προβαίνουν σε παραβίαση των προσωπικών δεδομένων.

Βέβαια, πρέπει να γίνει συνείδηση ότι η εξέλιξη της προστατευτικής τεχνολογίας έχει νόημα, μόνο αν συνδυαστεί με αναγκαστική ενσωμάτωσή της στα προϊόντα της πληροφορικής, ενώ είναι απαραίτητος ο συνδυασμός της με νομικούς στόχους και ειδικούς κανόνες για διασφάλιση της ανωνυμίας. Παρ' όλο που βασικό χαρακτηριστικό της δημοκρατικής κοινωνίας που ζούμε είναι η ελευθερία της γνώσης, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι, όταν η γνώση αυτή αναφέρεται σε προσωπικά δεδομένα, είναι προς το συμφέρον τόσο των πολιτών όσο και της κοινωνίας ολόκληρης η γνώση αυτή να αντικατασταθεί με την άγνοια και το απαραβίαστο ορισμένων στοιχείων, σύμφωνα με τη βούληση του ενδιαφερόμενου, τα οποία θα είναι κατοχυρωμένα από το νομοθέτη, προστατευόμενα από τα δικαστήρια και σεβαστά από την εκάστοτε επιτροπή για την προστασία προσωπικών δεδομένων.

VIII. Συμπέρασμα

Στην κοινωνία της πληροφορίας, μία παγκοσμιοποιημένη και πολυκεντρική κοινωνία, το κράτος εξαναγκάζεται σε αναστοχασμό όχι μόνο ως προς τη μορφή της παρέμβασής του αλλά και ως προς την αλλαγή των καθηκόντων του. Αυτή η διαδικασία αναστοχασμού και προσαρμογής είναι διαρκής και δυναμική, όσο διαρκής και δυναμική είναι η εξέλιξη της κοινωνίας της πληροφορίας, που ο νομοθέτης καλείται να ρυθμίσει, παρεμβαίνοντας, υποστηρίζοντας ή και απέχοντας. Το δίκαιο είναι η έκφραση της προσπάθειας μιας κοινωνίας να μην εγκαταλείψει την εξέλιξή της σε ανώνυμες δυνάμεις, αλλά να προσπαθήσει να τη διαμορφώσει η ίδια.

Στην οικονομική παγκοσμιοποίηση και τη σύστοιχη τεχνολογική εξέλιξη πρέπει να αντιστοιχούν πολιτικές, δικαιοτικές και ηθικές επιλογές που δηλώνουν τον τύπο της κοινωνίας, τις σχέσεις μεταξύ των συμμετεχόντων και τέλος την κλίμακα των αξιών που μια

δημοκρατική κοινωνία της πληροφορίας επιθυμεί να υιοθετήσει στον εικονικό κόσμο. Η δημοκρατική ανάπτυξη της προϋποθέτει τη συμμετοχή της Κοινωνίας των Πολιτών: εν προκειμένω καθήκον του κράτους είναι η δημιουργία των όρων, δομών και διαδικασιών για την προστασία των δικαιωμάτων καθώς και η διασφάλιση της επικοινωνιακής συμμετοχής και της αυτονομίας των ατόμων.

«Η επιστήμη και η τεχνολογία πρέπει να αυξάνουν και όχι να μειώνουν την ελευθερία και τις επιλογές του καθενός... Καθώς η επιστήμη και η τεχνολογία αντικαθιστούν τη φύση και την παράδοση διατηρώντας τις ιδέες της δημοκρατίας και του ανθρωπισμού, η νομιμότητα αυτής της αντικατάστασης εξαρτάται από την ικανότητα αυτού του πολιτισμού να δείξει περισσότερη ενεργό γενναιοδωρία από ό,τι δείχνουν η φύση και η παράδοση. Αυτό σημαίνει ότι η επιστήμη και η τεχνολογία πρέπει να προσπαθούν να ανακουφίσουν την ανισότητα, την αδικία και τις διακρίσεις που έχουν παράγει η παράδοση και η φύση. Πολύ περισσότερο, η επιστήμη και η τεχνολογία δεν πρέπει να εισάγουν νέα ανισότητα, αδικία, υποταγή, καταναγκασμούς και διακρίσεις». Αυτός ακριβώς είναι και ο ρόλος του δικαίου. Παράτηματα:

- > Νόμος 2472/1997
- > Νόμος 2774/1999
- > Οδηγία 2002/58/ΕΚ

ΝΟΜΟΣ 2472/1997 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' >> Γενικές διατάξεις
Άρθρο 1: Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς προστασία των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής.

Άρθρο 2: Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

- α) "Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα", κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικά φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων.
- β) "Ευαίσθητα δεδομένα", τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε ένωση, σωματείο και συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια και τη ερωτική ζωή, καθώς και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες.
- γ) "Υποκείμενο των δεδομένων", το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική.
- δ) "Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" ("επεξεργασία"), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλειδώμα), η διαγραφή, η καταστροφή.
- ε) "Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" ("αρχείο"), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα

οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο.

στ) "Διασύνδεση", μορφή επεξεργασίας που συνίσταται στην δυνατότητα συσχέτισης των δεδομένων ενός αρχείου με δεδομένα αρχείου ή αρχείων που τηρούνται από άλλον ή άλλους υπεύθυνους επεξεργασίας ή που τηρούνται από τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας για άλλο σκοπό.

ζ) "Υπεύθυνος επεξεργασίας", οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο.

η) "Εκτελών την επεξεργασία", οποιοσδήποτε επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό υπεύθυνου επεξεργασίας, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός.

θ) "Τρίτος", κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία, ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, εκτός από το υποκείμενο των δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία ή για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας.

ι) "Αποδέκτης", το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή ή υπηρεσία, ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, στον οποίο ανακοινώνονται ή μεταδίδονται τα δεδομένα, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για τρίτο ή όχι.

ια) "Συγκατάθεση" του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επιγνώσει, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα.

ιβ) "Αρχή", η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα που θεσπίζεται στο κεφάλαιο Δ' του παρόντος νόμου.

Άρθρο 3: Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο.

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών.

Ο παρών νόμος εφαρμόζεται σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον αυτή εκτελείται:

α) Από υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία, εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια ή σε τόπο όπου βάσει του δημοσίου διεθνούς δικαίου εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο.

β) Από υπεύθυνο επεξεργασίας μη εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια ή σε τόπο όπου εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο, όταν η επεξεργασία αφορά υποκείμενα εγκατεστημένα στην Ελληνική Επικράτεια. Στην περίπτωση αυτή, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να υποδείξει με γραπτή δήλωσή του προς την Αρχή εκπρόσωπο εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, ο οποίος υποκαθίσταται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις του υπεύθυνου, χωρίς ο τελευταίος αυτός να απαλλάσσεται από τυχόν ιδιαίτερη ευθύνη του. Το αυτό ισχύει και όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας καλύπτεται από ετεροδικία, ασυλία, ή άλλο λόγο που κωλύει την ποινική δίωξη.

γ) Από υπεύθυνο επεξεργασίας που δεν είναι εγκατεστημένος στην επικράτεια Κράτους-Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά τρίτης χώρας και για τους σκοπούς της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προσφεύγει σε μέσα, αυτοματοποιημένα ή όχι, ευρισκόμενα στην Ελληνική Επικράτεια, εκτός εάν τα μέσα αυτά χρησιμοποιούνται μόνο με σκοπό τη διέλευση από αυτήν. Στην περίπτωση αυτή, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να υποδείξει με γραπτή δήλωσή του προς την Αρχή εκπρόσωπο εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, ο οποίος υποκαθίσταται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις του υπεύθυνου, χωρίς

ο τελευταίος αυτός να απαλλάσσεται από τυχόν ιδιαίτερη ευθύνη του. Το αυτό ισχύει και όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας καλύπτεται από ετεροδικία, ασυλία ή άλλο λόγο που κωλύει την ποινική δίωξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' >> Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Άρθρο 4: Χαρακτηριστικά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει :

- α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.
- β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.
- γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση.
- δ) Να διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται, κατά την κρίση της Αρχής, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, η Αρχή μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή της, να επιτρέψει τη διατήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ιστορικούς επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς, εφ' όσον κρίνει ότι δεν θίγονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση τα δικαιώματα των υποκειμένων τους ή και τρίτων. Η τήρηση των διατάξεων της παραγράφου αυτής βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν συλλεγεί ή υφίστανται επεξεργασία κατά παράβαση της προηγούμενης παραγράφου καταστρέφονται με ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας. Η Αρχή, εάν εξακριβώσει αυτεπαγγέλτως ή μετά από σχετική καταγγελία παράβαση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, επιβάλλει την διακοπή της συλλογής ή της επεξεργασίας και την καταστροφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έχουν ήδη συλλεγεί ή τύχει επεξεργασίας.

Άρθρο 5: Προϋποθέσεις επεξεργασίας

1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:

- α) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι υποκείμενο δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου κατά το προσυμβατικό στάδιο.
- β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρεώσεως του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο.
- γ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου, εάν αυτό τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.
- δ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα.
- ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.

3. Η Αρχή μπορεί να εκδίδει ειδικούς κανόνες επεξεργασίας για τις πλέον συνήθεις κατηγορίες επεξεργασιών και αρχείων, οι οποίες προφανώς δεν θίγουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα. Οι κατηγορίες αυτές προσδιορίζονται με κανονισμούς που καταρτίζει η Αρχή και κυρώνονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Άρθρο 6: Γνωστοποίηση αρχείων

2. Με τη γνωστοποίηση της προηγούμενης παραγράφου ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει απαραίτητως να δηλώνει:

- α) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία ή τον τίτλο του και τη διεύθυνσή του. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν είναι εγκατεστημένος στην ελληνική επικράτεια ή σε τόπο όπου εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο, θα πρέπει επιπροσθέτως να δηλώνεται το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία ή ο τίτλος και η διεύθυνση του εκπροσώπου του στην Ελλάδα.
- β) Τη διεύθυνση όπου είναι εγκατεστημένο το αρχείο ή ο κύριος εξοπλισμός που υποστηρίζει την επεξεργασία.
- γ) Την περιγραφή του σκοπού της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

που περιέχονται ή πρόκειται να περιληφθούν στο αρχείο.

δ) Το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υφίστανται ή πρόκειται να υποστούν επεξεργασία ή περιέχονται ή πρόκειται να περιληφθούν στο αρχείο.

ε) Το χρονικό διάστημα για το οποίο προτίθεται να εκτελεί την επεξεργασία ή να διατηρήσει το αρχείο.

στ) Τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους ανακοινώνει ή ενδέχεται να ανακοινώνει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

ζ) Τις ενδεχόμενες διαβιβάσεις και το σκοπό της διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες.

η) Τα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος και των μέτρων ασφαλείας του αρχείου ή της επεξεργασίας.

θ) Στην περίπτωση που η επεξεργασία ή το αρχείο εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες για τις οποίες η Αρχή έχει εκδώσει ειδικούς κανόνες επεξεργασίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας καταθέτει στην Αρχή δήλωση με την οποία βεβαιώνει ότι η επεξεργασία θα διεξάγεται ή το αρχείο θα τηρείται σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες που έχει θεσπίσει η Αρχή, η οποία προσδιορίζει ειδικότερα τον τύπο και το περιεχόμενο της δήλωσης.

Το εδ. θ' καταργήθηκε με το ν. 2915/2001.

3. Τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου καταχωρίζονται στο Μητρώο Αρχείων και Επεξεργασιών που τηρεί η Αρχή.

4. Κάθε μεταβολή των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρέπει να γνωστοποιείται εγγράφως και χωρίς καθυστέρηση από τον υπεύθυνο στην Αρχή.

Άρθρο 7: Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων

1. Απαγορεύεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο που αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση.

β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου, εάν τούτο τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.

γ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου.

δ) Η επεξεργασία αφορά θέματα υγείας και εκτελείται από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με την παροχή υπηρεσιών υγείας και υπόκειται σε καθήκον εχεμύθειας ή σε συναφείς κώδικες δεοντολογίας, υπό τον όρο ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ιατρική πρόληψη, διάγνωση, περίθαλψη ή τη διαχείριση υπηρεσιών υγείας.

ε) Η επεξεργασία εκτελείται από Δημόσια Αρχή και είναι αναγκαία είτε αα) για λόγους εθνικής ασφάλειας, είτε ββ) για την εξυπηρέτηση των αναγκών της εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής που αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδικές ή μέτρα ασφάλειας είτε γγ) για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας ή για την άσκηση δημόσιου ελέγχου κοινωνικών παροχών.

στ) Η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά σκοπούς και υπό τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται.

ζ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, και πραγματοποιείται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Η άδεια της αρχής χορηγείται μόνο εφόσον η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος καθώς και στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.

3. Η Αρχή χορηγεί άδεια συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και άδεια ίδρύσεως και λειτουργίας σχετικού αρχείου, ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας. Εφ' όσον η Αρχή διαπιστώσει ότι πραγματοποιείται επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, η γνωστοποίηση αρχείου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του παρόντος νόμου, επέχει θέση αιτήσεως για τη χορήγηση άδειας. Η Αρχή μπορεί να επιβάλλει όρους και προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη προστασία του δικαιώματος ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων ή τρίτων. Πριν χορηγήσει την άδεια, η Αρχή καλεί σε ακρόαση τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκπρόσωπο του και τον εκτελούντα την επεξεργασία.

4. Η άδεια εκδίδεται για ορισμένο χρόνο, ανάλογα με τον σκοπό της επεξεργασίας. Μπορεί

να ανανεωθεί ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας.

5. Η άδεια περιέχει απαραίτητως:

α) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία ή τον τίτλο καθώς και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του.

β) Τη διεύθυνση όπου είναι εγκατεστημένο το αρχείο.

γ) Το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επιτρέπεται να περιληφθούν στο αρχείο.

δ) Το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγείται η άδεια.

ε) Τους τυχόν όρους και προϋποθέσεις που έχει επιβάλει η Αρχή για την ίδρυση και λειτουργία του αρχείου.

στ) Την υποχρέωση γνωστοποίησής του ή των αποδεκτών ευθύς ως εξατομικευθούν.

6. Αντίγραφο της άδειας καταχωρίζεται στο Μητρώο Αδειών που διατηρεί η Αρχή.

7. Κάθε μεταβολή των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 5 γνωστοποιείται χωρίς καθυστέρηση στην Αρχή. Κάθε άλλη μεταβολή, πλην της διεύθυνσης του υπευθύνου ή του εκπροσώπου του, συνεπάγεται την έκδοση νέας άδειας, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Άρθρο 7α: Απαλλαγή υποχρέωσης γνωστοποίησης και λήψης άδειας

1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς που συνδέονται άμεσα σε σχέση εργασίας ή έργου ή με παροχή υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλει ο νόμος ή για την εκτέλεση των υποχρεώσεων από τις παραπάνω σχέσεις και το υποκείμενο έχει προηγουμένως ενημερωθεί.

β) Όταν η επεξεργασία αφορά πελάτες ή προμηθευτές, εφόσον τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές δεν λογίζονται ως τρίτοι εφόσον τη διαβίβαση ή κοινοποίηση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση. Δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση γνωστοποίησης οι ασφαλιστικές εταιρείες για όλους τους κλάδους ασφάλισης, οι φαρμακευτικές εταιρείες, οι εταιρείες εμπορίας πληροφοριών και τα χρηματοπιστωτικά νομικά πρόσωπα, όπως οι τράπεζες και οι εταιρείες έκδοσης πιστωτικών καρτών.

γ) Όταν η επεξεργασία γίνεται από σωματεία, εταιρείες, ενώσεις προσώπων και πολιτικά κόμματα και αφορά δεδομένα των μελών ή εταιρών τους, εφόσον αυτοί έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Δεν λογίζονται ως τρίτοι τα μέλη ή οι εταίροι, εφόσον η διαβίβαση γίνεται προς αυτούς για τους σκοπούς των ως άνω νομικών προσώπων ή ενώσεων, ούτε τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές, εφόσον τη διαβίβαση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση.

δ) Όταν η επεξεργασία γίνεται από ιατρούς ή άλλα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και αφορά ιατρικά δεδομένα, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από το ιατρικό απόρρητο ή άλλο απόρρητο που προβλέπει νόμος ή κώδικας δεοντολογίας και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές δεν λογίζονται ως τρίτοι, εφόσον τη διαβίβαση ή κοινοποίηση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση. Δεν εμπίπτουν στην απαλλαγή της παρούσας διάταξης τα νομικά πρόσωπα ή οι οργανισμοί που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, όπως κλινικές, νοσοκομεία, κέντρα υγείας, κέντρα αποθεραπείας και αποτοξίνωσης, ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες, καθώς και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν η επεξεργασία διεξάγεται στο πλαίσιο προγραμμάτων τηλεϊατρικής ή παροχής ιατρικών υπηρεσιών μέσω δικτύου.

ε) Όταν η επεξεργασία γίνεται από δικηγόρους, συμβολαιογράφους, άμισθους υποθηκοφύλακες και δικαστικούς επιμελητές και αφορά την παροχή νομικών υπηρεσιών προς πελάτες τους, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από υποχρέωση απορρήτου που προβλέπει νόμος και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους, εκτός από τις περιπτώσεις που αυτό είναι αναγκαίο και συνδέεται άμεσα με την εκπλήρωση εντολής του πελάτη.

2. Σε όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας υπόκειται σε όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο παρών νόμος και υποχρεούται να συμμορφώνεται με ειδικούς κανόνες επεξεργασίας που η Αρχή εκδίδει σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου.

3. Οι προθεσμίες για την υποβολή γνωστοποίησης αρχείου με μη ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, την υποβολή αίτησης για λήψη άδειας για αρχείο με ευαίσθητα δεδομένα και για την ενημέρωση των υποκειμένων παρατείνονται έως την 21η Ιανουαρίου 2001.

Άρθρο 8 : Διασύνδεση αρχείων

1. Διασύνδεση αρχείων επιτρέπεται μόνον υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Κάθε διασύνδεση γνωστοποιείται στην Αρχή με δήλωση την οποία υποβάλλουν από κοινού οι υπεύθυνοι επεξεργασίας ή ο υπεύθυνος επεξεργασίας που διασυνδέει δύο ή περισσότερα αρχεία που εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς.
3. Εάν ένα τουλάχιστον από τα αρχεία που πρόκειται να διασυνδεθούν περιέχει ευαίσθητα δεδομένα, ή εάν η διασύνδεση έχει ως συνέπεια την αποκάλυψη ευαίσθητων δεδομένων, ή εάν για την πραγματοποίηση της διασύνδεσης, πρόκειται να γίνει χρήση ενιαίου κωδικού αριθμού, η διασύνδεση επιτρέπεται μόνον με προηγούμενη άδεια της Αρχής (άδεια διασύνδεσης).
4. Η άδεια διασύνδεσης της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται ύστερα από ακρόαση των υπεύθυνων επεξεργασίας των αρχείων και περιέχει απαραίτητα:
  - α) Τον σκοπό για τον οποίο η διασύνδεση θεωρείται αναγκαία.
  - β) Το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορά η διασύνδεση.
  - γ) Το χρονικό διάστημα για το οποίο επιτρέπεται η διασύνδεση.
  - δ) Τους τυχόν όρους και προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών και ιδίως του δικαιώματος ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων ή τρίτων.Η άδεια διασύνδεσης μπορεί να ανανεωθεί ύστερα από αίτηση των υπεύθυνων επεξεργασίας.

Οι δηλώσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου καθώς και αντίγραφα των αδειών διασύνδεσης καταχωρίζονται στο Μητρώο Διασυνδέσεων που τηρεί η Αρχή.

Άρθρο 9: Διασυνοριακή ροή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ελεύθερη. Η διαβίβαση προς χώρα που δεν ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία έχουν υποστεί ή πρόκειται να υποστούν επεξεργασία μετά τη διαβίβασή τους, επιτρέπεται ύστερα από άδεια της Αρχής. Η Αρχή παρέχει την άδεια μόνον εάν κρίνει ότι η εν λόγω χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας. Προς τούτο, λαμβάνει υπ' όψη ιδίως τη φύση των δεδομένων, τους σκοπούς και τη διάρκεια της επεξεργασίας, τους σχετικούς γενικούς και ειδικούς κανόνες δικαίου, τους κώδικες δεοντολογίας, τα μέτρα ασφαλείας για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το επίπεδο προστασίας των χωρών προέλευσης, διέλευσης και τελικού προορισμού των δεδομένων.

Η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς χώρα που δεν ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η οποία δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, με άδεια της Αρχής, εφ' όσον συντρέχει μία ή περισσότερες από τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

- α) Το υποκείμενο των δεδομένων έδωσε τη συγκατάθεσή του για τη διαβίβαση, εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο που να αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη.
- β) Η διαβίβαση είναι απαραίτητη i) για τη διασφάλιση ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων, εφ' όσον αυτό τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του, ή ii) για τη συνολολόγηση και εκτέλεση σύμβασης μεταξύ αυτού και του υπεύθυνου επεξεργασίας ή μεταξύ του υπεύθυνου επεξεργασίας και τρίτου προς το συμφέρον του υποκειμένου των δεδομένων, εφ' όσον το υποκείμενο τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του, ή iii) για την εκτέλεση προσυμβατικών μέτρων που έχουν ληφθεί κατ' αίτηση του υποκειμένου των δεδομένων.
- γ) Η διαβίβαση είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση εξαιρετικής ανάγκης και τη διαφύλαξη υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, ιδίως για την εκτέλεση συμβάσεων συνεργασίας με δημόσιες αρχές της άλλης χώρας, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών ελευθεριών και την άσκηση των σχετικών δικαιωμάτων.
- δ) Η διαβίβαση είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον του δικαστηρίου.
- ε) Η μετάδοση πραγματοποιείται από δημόσιο μητρώο, το οποίο κατά το νόμο προορίζεται για την παροχή πληροφοριών στο κοινό και είναι προσιτό στο κοινό ή σε κάθε πρόσωπο που αποδεικνύει έννομο συμφέρον, εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις για την πρόσβαση στο μητρώο.

Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων η Αρχή ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις αντίστοιχες Αρχές των άλλων κρατών μελών, όταν θεωρεί ότι μία χώρα δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας.

Άρθρο 10: Απόρρητο και ασφάλεια της επεξεργασίας

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου

επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνον κατ' εντολήν του.

2. Για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας για την τήρηση του απορρήτου.

3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας. Η Αρχή παρέχει εκάστοτε οδηγίες για τον βαθμό ασφαλείας των δεδομένων καθώς και για τα μέτρα προστασίας που είναι αναγκαίο να λαμβάνονται για κάθε κατηγορία δεδομένων, εν' όψει και των τεχνολογικών εξελίξεων.

4. Αν η επεξεργασία διεξάγεται για λογαριασμό του υπεύθυνου από πρόσωπο μη εξαρτώμενο από αυτόν, η σχετική ανάθεση γίνεται υποχρεωτικά εγγράφως. Η ανάθεση προβλέπει υποχρεωτικά ότι ο ενεργών την επεξεργασία την διεξάγει μόνο κατ' εντολήν του υπεύθυνου και ότι οι λοιπές υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου βαρύνουν αναλόγως και αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' >> Δικαιώματα υποκειμένου των δεδομένων

Άρθρο 11: Δικαίωμα ενημέρωσης

1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο για τα εξής τουλάχιστον στοιχεία:

- α) την ταυτότητά του και την ταυτότητα του τυχόν εκπροσώπου του.
- β) τον σκοπό της επεξεργασίας.
- γ) του αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων.
- δ) την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης

2. Εάν για τη συλλογή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο υπεύθυνος επεξεργασίας ζητεί την συνδρομή του υποκειμένου, οφείλει να το ενημερώνει ειδικώς και εγγράφως για τα στοιχεία της παρ. 1 του παρόντος άρθρου καθώς και για τα δικαιώματά του, σύμφωνα με τα άρθρα 11 έως και 13 του παρόντος νόμου. Με την αυτή ενημέρωση ο υπεύθυνος επεξεργασίας γνωστοποιεί στο υποκείμενο εάν υποχρεούται ή όχι να παράσχει τη συνδρομή του, με βάση ποιες διατάξεις, καθώς και για τις τυχόν συνέπειες της αρνήσεώς του.

3. Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς.

4. Με απόφαση της Αρχής, μπορεί να αρθεί εν όλω ή εν μέρει η υποχρέωση ενημέρωσης, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 3 του παρόντος άρθρου, εφ' όσον η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Σε επείγουσες περιπτώσεις η άρση της υποχρέωσης μπορεί να γίνει με προσωρινή, άμεσα εκτελεστή απόφαση του Προέδρου, ο οποίος πρέπει να συγκαλέσει το συντομότερο την Αρχή για την έκδοση οριστικής απόφασης επί του θέματος.

5. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων εκ των άρθρων 12 και 13, η υποχρέωση ενημέρωσης δεν υφίσταται όταν η συλλογή γίνεται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς και αφορά δημόσια πρόσωπα.

Άρθρο 12: Δικαίωμα πρόσβασης

1. Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως.

2. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς καθυστέρηση και κατά τρόπο εύληπτο και σαφή, τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, καθώς και την προέλευσή τους.
- β) Τους σκοπούς της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών.
- γ) Την εξέλιξη της επεξεργασίας για το χρονικό διάστημα από την προηγούμενη ενημέρωση ή πληροφόρησή του.
- δ) Τη λογική της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας.

Το δικαίωμα πρόσβασης μπορεί να ασκείται από το υποκείμενο των δεδομένων και με τη συνδρομή ειδικού.

3. Το δικαίωμα της προηγούμενης παραγράφου και τα δικαιώματα του άρθρου 13 ασκούνται με την υποβολή της σχετικής αίτησης στον υπεύθυνο της επεξεργασίας και ταυτόχρονη καταβολή χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου, ο τρόπος καταβολής του και κάθε άλλο

συναφές ζήτημα ρυθμίζονται με απόφαση της Αρχής. Το ποσό αυτό επιστρέφεται στον αιτούντα εάν το αίτημα διόρθωσης ή διαγραφής των δεδομένων κριθεί βάσιμο είτε από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας είτε από την Αρχή, σε περίπτωση προσφυγής του σ' αυτήν. Ο υπεύθυνος έχει υποχρέωση στην περίπτωση αυτή να χορηγήσει στον αιτούντα, χωρίς καθυστέρηση δωρεάν και σε γλώσσα κατανοητή, αντίγραφο του διορθωμένου μέρους της επεξεργασίας που τον αφορά.

4. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή εάν η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή. Στην περίπτωση κατά την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρνηθεί να ικανοποιήσει το αίτημα του ενδιαφερόμενου, κοινοποιεί την απάντησή του στην Αρχή και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο ότι μπορεί να προσφύγει σε αυτήν.

5. Με απόφαση της Αρχής, ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας, η υποχρέωση πληροφόρησης, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, μπορεί να αρθεί, εν όλω ή εν μέρει, εφ' όσον η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Στην περίπτωση αυτή ο Πρόεδρος της Αρχής ή ο αναπληρωτής του προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες και έχει ελεύθερη πρόσβαση στο αρχείο.

6. Δεδομένα που αφορούν την υγεία γνωστοποιούνται στο υποκείμενο μέσω ιατρού.

Άρθρο 13: Δικαίωμα αντίρρησης

1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προβάλλει οποτεδήποτε αντιρρήσεις για την επεξεργασία δεδομένων που το αφορούν. Οι αντιρρήσεις απευθύνονται εγγράφως στον υπεύθυνο επεξεργασίας και πρέπει να περιέχουν αίτημα για συγκεκριμένη ενέργεια, όπως διόρθωση, προσωρινή μη χρησιμοποίηση, δέσμευση, μη διαβίβαση ή διαγραφή. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει την υποχρέωση να απαντήσει εγγράφως επί των αντιρρήσεων μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών. Στην απάντησή του οφείλει να ενημερώσει το υποκείμενο για τις ενέργειες στις οποίες προέβη ή, ενδεχομένως, για τους λόγους που δεν ικανοποίησε το αίτημα. Η απάντηση σε περίπτωση απόρριψης των αντιρρήσεων πρέπει να κοινοποιείται και στην Αρχή.

2. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εμπροθέσμως ή η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή και να ζητήσει την εξέταση των αντιρρήσεών του. Εάν η Αρχή πιθανολογήσει ότι οι αντιρρήσεις είναι εύλογες και ότι συντρέχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης του υποκειμένου από την συνέχιση της επεξεργασίας, μπορεί να επιβάλλει την άμεση αναστολή της επεξεργασίας έως ότου εκδώσει οριστική απόφαση επί των αντιρρήσεων.

3. Καθένας έχει δικαίωμα να δηλώσει στην Αρχή ότι δεδομένα που τον αφορούν δεν επιθυμεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιονδήποτε, για λόγους προώθησης πωλήσεως αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ αποστάσεως. Η Αρχή τηρεί μητρώο με τα στοιχεία ταυτότητας των ανωτέρω. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας των σχετικών αρχείων έχουν την υποχρέωση να συμβουλευούνται πριν από κάθε επεξεργασία το εν λόγω μητρώο και να διαγράφουν από το αρχείο τους τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 14: Δικαίωμα προσωρινής δικαστικής προστασίας

1. Καθένας έχει δικαίωμα να ζητήσει από το αρμόδιο κάθε φορά δικαστήριο την άμεση αναστολή ή μη εφαρμογή πράξης ή απόφασης που τον θίγει, την οποία έχει λάβει διοικητική αρχή, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο αποκλειστικά με αυτοματοποιημένη επεξεργασία στοιχείων, εφόσον η επεξεργασία αυτή αποβλέπει στην αξιολόγηση της προσωπικότητάς του και ιδίως της αποδοτικότητάς του στην εργασία, της οικονομικής φερεγγυότητάς του, της αξιοπιστίας του και της εν γένει συμπεριφοράς του.

2. Το δικαίωμα του παρόντος άρθρου μπορεί να ικανοποιηθεί και όταν δεν συντρέχουν οι λοιπές ουσιαστικές προϋποθέσεις της προσωρινής δικαστικής προστασίας, όπως προβλέπονται κάθε φορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' >> Αρχή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Άρθρο 15: Σύσταση - αποστολή - νομική φύση

1. Συνιστάται Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Αρχή), με αποστολή την εποπτεία της εφαρμογής του παρόντος νόμου και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά.

2. Η Αρχή αποτελεί ανεξάρτητη δημόσια αρχή, έχει δικό της προϋπολογισμό και εξυπηρετείται από δική της γραμματεία. Η Αρχή δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε διοικητικό έλεγχο. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Αρχής απολαύουν προσωπικής

και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Η Αρχή υπάγεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης και εδρεύει στην Αθήνα.

3. Τον προϋπολογισμό της Αρχής εισηγείται ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση της Αρχής. Ποσοστό των κάθε είδους εσόδων του Δημοσίου από την εφαρμογή του παρόντος νόμου, συμπεριλαμβανομένων των παραβόλων και προστίμων που επιβάλλει η Αρχή, διατίθεται για τις ανάγκες της Αρχής. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

Άρθρο 16: Συγκρότηση της Αρχής

1. Η Αρχή συγκροτείται από έναν δικαστικό λειτουργό βαθμού Συμβούλου της Επικρατείας ή αντίστοιχου και άνω, ως Πρόεδρο, και έξι μέλη ως εξής:

α) Έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ΑΕΙ σε γνωστικό αντικείμενο του δικαίου.

β) Έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ΑΕΙ σε γνωστικό αντικείμενο της πληροφορικής.

γ) Έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή Α.Ε.Ι.

δ, ε, στ) Τρία πρόσωπα κύρους και εμπειρίας στον τομέα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ο δικαστικός λειτουργός - Πρόεδρος και οι καθηγητές - μέλη μπορεί να είναι εν ενεργεία ή μη.

2. Ο Πρόεδρος της Αρχής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και διορίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Εάν για τη θέση του Προέδρου επιλεγεί εν ενεργεία δικαστικός λειτουργός, απαιτείται απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Με την ίδια διαδικασία επιλέγεται και διορίζεται ο αναπληρωτής του Προέδρου.

3. Τα μέλη της Αρχής διορίζονται με την εξής διαδικασία: ο Υπουργός Δικαιοσύνης υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής πρόταση για το διορισμό των έξι τακτικών μελών της Αρχής και των ισάριθμων αναπληρωτών τους. Η πρόταση περιλαμβάνει διπλάσιο αριθμό υποψηφίων. Ο Πρόεδρος της Βουλής διαβιβάζει την πρόταση στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, η οποία διατυπώνει γνώμη. Τα τακτικά μέλη της Αρχής και οι αντίστοιχοι αναπληρωτές τους επιλέγονται από τη Διάσκεψη των Προέδρων. Οι επιλεγέντες διορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής διορίζονται με θητεία. Η θητεία τους είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί μία μόνο φορά. Κανείς δεν μπορεί να υπηρετήσει συνολικά περισσότερο από οκτώ (8) χρόνια. Η σύνθεση των έξι μελών της Αρχής ανανεώνεται κατά το ήμισυ ανά διετία. Μετά την πρώτη συγκρότηση της Αρχής, γίνεται κλήρωση μεταξύ των έξι τακτικών μελών της, ώστε τρία να έχουν τετραετή θητεία και τρία διετή.

5. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής διορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές, οι οποίοι πρέπει να διαθέτουν τις αυτές ιδιότητες και προσόντα. Οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών μετέχουν στις συνεδριάσεις της Αρχής μόνο σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή κωλύματος του αντίστοιχου τακτικού. Με απόφασή του ο Πρόεδρος της Αρχής αναθέτει ειδικά καθήκοντα στους αναπληρωτές. Η θητεία του κάθε αναπληρωτή είναι ίση με τη θητεία του αντίστοιχου τακτικού.

Άρθρο 17: Κωλύματα - ασυμβίβαστα μελών της Αρχής

Δεν μπορεί να διορισθεί μέλος της Αρχής :

α) Υπουργός, υφυπουργός, γενικός γραμματέας υπουργείου ή αυτοτελούς γενικής γραμματείας και βουλευτής.

β) Διοικητής, διευθυντής, διαχειριστής, μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή ασκών διευθυντικά καθήκοντα εν γένει σε επιχείρηση η οποία παράγει, μεταποιεί, διαθέτει ή εμπορεύεται υλικά χρησιμοποιούμενα στην πληροφορική ή τις τηλεπικοινωνίες ή παρέχει υπηρεσίες σχετικές με την πληροφορική, τις τηλεπικοινωνίες ή την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και οι συνδεδεμένοι με σύμβαση έργου με τέτοια επιχείρηση.

2. Εκπίπτει αυτοδικαίως από την ιδιότητα του μέλους της Αρχής όποιος, μετά το διορισμό του :

α) Αποκτά μία από τις ιδιότητες που συνιστούν κώλυμα διορισμού, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

β) Προβαίνει σε πράξεις ή αναλαμβάνει οποιαδήποτε εργασία ή έργο ή αποκτά άλλη ιδιότητα που, κατά την κρίση της Αρχής, δεν συμβιβάζονται με τα καθήκοντά του ως μέλους της Αρχής.

3. Στην διαπίστωση των ασυμβίβαστων της προηγούμενης παραγράφου προβαίνει η Αρχή, χωρίς συμμετοχή του μέλους της, στο πρόσωπο του οποίου ενδέχεται να συντρέχει το ασυμβίβαστο. Η Αρχή αποφασίζει ύστερα από ακρόαση του εν λόγω μέλους. Την διαδικασία

κινεί είτε ο Πρόεδρος της Αρχής είτε ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

4. Απώλεια της ιδιότητας βάσει της οποίας μέλος της Αρχής διορίστηκε, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 16 του παρόντος νόμου, συνεπάγεται την αυτοδίκαιη έκπτωσή του αν οφείλεται σε αμετάκλητη πειθαρχική ή ποινική καταδίκη.

Άρθρο 18: Υποχρεώσεις και δικαιώματα μελών της Αρχής

1. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Αρχής υπακούουν στη συνειδησή τους και το νόμο. Υπόκεινται στο καθήκον εχεμύθειας. Ως μάρτυρες ή πραγματογνώμονες μπορούν να καταθέτουν στοιχεία που αφορούν αποκλειστικά και μόνο την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου από υπεύθυνους επεξεργασίας. Το καθήκον εχεμύθειας υφίσταται και μετά την με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρηση των μελών της Αρχής.

2. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται οι μηνιαίες αποδοχές του Προέδρου και των μελών της Αρχής καθώς και η αποζημίωση τους για κάθε συνεδρίαση, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη. Στους αναπληρωτές καταβάλλεται το ένα τρίτο (1/3) των μηνιαίων αποδοχών των μελών της Αρχής και αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση στην οποία μετέχουν. Οι διατάξεις για τις δαπάνες κινήσεως των μετακινουμένων προσώπων με εντολή του Δημοσίου για εκτέλεση υπηρεσίας που ισχύουν κάθε φορά έχουν εφαρμογή και για την μετακίνηση των μελών και των υπαλλήλων της Γραμματείας της Αρχής. Ο Πρόεδρος της Αρχής εκδίδει τις σχετικές εντολές μετακίνησης.

3. Για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, τα μέλη της Αρχής υπέχουν πειθαρχική ευθύνη. Την πειθαρχική αγωγή ασκεί ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου ο Υπουργός Δικαιοσύνης για τον Πρόεδρο και τα μέλη της Αρχής και ο Πρόεδρος της Αρχής για τα μέλη της. Το πειθαρχικό συμβούλιο συντίθεται από έναν Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως πρόεδρο, έναν Αρεοπαγίτη, ένα Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και δύο Καθηγητές Α.Ε.Ι. σε γνωστικό αντικείμενο του δικαίου. Χρή γραμματέα του συμβουλίου εκτελεί υπάλληλος της Αρχής. Ο πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας του συμβουλίου ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές. Για τα μέλη του συμβουλίου που είναι δικαστικοί λειτουργοί απαιτείται απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Το συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης με τριετή θητεία. Το συμβούλιο συνεδριάζει με την παρουσία τεσσάρων τουλάχιστον μελών, μεταξύ των οποίων οπωσδήποτε ο πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του, και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Αν υπάρχουν περισσότερες από δύο γνώμες, οι ακολουθούντες την ασθενέστερη οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες. Το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό την απαλλαγή ή την παύση του εγκαλουμένου. Η αμοιβή του προέδρου, των μελών και του γραμματέα του συμβουλίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διατάξεως.

4. Μέλος της Αρχής που, κατά παράβαση του παρόντος νόμου, γνωστοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι προσιτά σε αυτό λόγω της υπηρεσίας του ή αφήνει άλλον να λάβει γνώση αυτών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών. Αν όμως τέλεσε την πράξη με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλο αθέμιτο όφελος ή να βλάψει άλλον, επιβάλλεται κάθειρξη. Αν η πράξη του πρώτου εδαφίου τελέστηκε από αμέλεια επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή.

Άρθρο 19: Αρμοδιότητες, λειτουργία και αποφάσεις της Αρχής

1. Η Αρχή έχει τις εξής ιδίως αρμοδιότητες:

α) Εκδίδει οδηγίες προς τον σκοπό ενιαίας εφαρμογής των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

β) Καλεί και επικουρεί τα επαγγελματικά σωματεία και τις λοιπές ενώσεις φυσικών ή νομικών προσώπων που διατηρούν αρχεία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας για την αποτελεσματικότερη προστασία της ιδιωτικής ζωής και των εν γένει δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων στον τομέα της δραστηριότητάς τους.

γ) Απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους τυχόν εκπροσώπους τους και δίδει κατά την κρίση της δημοσιότητα σε αυτές.

δ) Χορηγεί τις άδειες που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου και καθορίζει το ύψος των σχετικών παραβόλων.

ε) Καταγγέλλει τις παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου στις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές.

στ) Επιβάλλει τις κατά το άρθρο 21 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις.
ζ) Αναθέτει σε μέλος ή μέλη της τη διενέργεια διοικητικών εξετάσεων.
η) Ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας διοικητικούς ελέγχους σε κάθε αρχείο. Έχει προς τούτο δικαίωμα προσβάσεως στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και συλλογής κάθε πληροφορίας για τους σκοπούς του ελέγχου, χωρίς να μπορεί να της αντιταχθεί κανενός είδους απόρρητο. Κατ' εξαίρεση, η Αρχή δεν έχει πρόσβαση στα στοιχεία ταυτότητας συνεργατών που περιέχονται σε αρχεία που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Τον έλεγχο διενεργεί μέλος ή μέλη της Αρχής ή υπάλληλος της Γραμματείας, ειδικά προς τούτο εντεταλμένος από τον Πρόεδρο της Αρχής. Κατά τον έλεγχο αρχείων που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας παρίσταται αυτοπροσώπως ο Πρόεδρος της Αρχής.
θ) Γνωμοδοτεί για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ι) Εκδίδει κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων, στα οποία αναφέρεται ο παρών νόμος.
ια) Ανακοινώνει στη Βουλή παραβάσεις των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
ιβ) Συντάσσει κάθε χρόνο έκθεση για την εκτέλεση της αποστολής της κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Στην έκθεση επισημαίνονται και οι τυχόν ενδεικνυόμενες νομοθετικές μεταβολές στον τομέα της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η έκθεση υποβάλλεται από τον Πρόεδρο της Αρχής στον Πρόεδρο της Βουλής και τον Πρωθυπουργό και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με ευθύνη της Αρχής, η οποία μπορεί να δώσει και άλλου είδους δημοσιότητα στην έκθεση.
ιγ) Εξετάζει παράπονα σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων όταν αυτά θίγονται από την επεξεργασία δεδομένων που τους αφορούν και αιτήσεις με τις οποίες ζητείται ο έλεγχος και η εξακρίβωση της νομιμότητας των επεξεργασιών αυτών και ενημερώνει τους αιτούντες για τις σχετικές ενέργειές της.
ιδ) Συνεργάζεται με αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης σε ζητήματα σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.
2. Η Αρχή συνεδριάζει τακτικώς ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συνεδριάζει εκτάκτως ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου ή αίτηση δύο τουλάχιστον μελών της. Οι αποφάσεις της Αρχής λαμβάνονται με πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων μελών της. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή του αναπληρωτή του.

3. Η Αρχή μπορεί να συνεδριάζει και σε τμήματα συντιθεμένα από τρία τουλάχιστον τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη και προεδρευόμενα από τον Πρόεδρο της Αρχής ή τον αναπληρωτή του. Ο κανονισμός λειτουργίας της ρυθμίζει περαιτέρω τη σύνθεση, τους όρους λειτουργίας των τμημάτων και την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ ολομέλειας και τμημάτων. Αποφάσεις των τμημάτων μπορούν να τροποποιούνται ή ανακαλούνται από την ολομέλεια. Η Αρχή καθαρίζει τον κανονισμό λειτουργίας της, με τον οποίο ρυθμίζονται ιδίως η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της, η προηγούμενη ακρόαση ενδιαφερομένων, θέματα πειθαρχικής διαδικασίας και ο τρόπος διεξαγωγής των κατά την περίπτωση η' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ελέγχων.

4. Η Αρχή τηρεί τα ακόλουθα μητρώα :

α) Μητρώο Αρχείων και Επεξεργασιών, στο οποίο περιλαμβάνονται τα αρχεία και οι επεξεργασίες που γνωστοποιούνται στην Αρχή.
β) Μητρώο Αδειών, στο οποίο περιλαμβάνονται οι άδειες που εκδίδει η Αρχή για την ίδρυση και λειτουργία αρχείων που περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα.
γ) Μητρώο Διασυνδέσεων, στο οποίο περιλαμβάνονται οι δηλώσεις και οι άδειες που εκδίδει η Αρχή για τη διασύνδεση αρχείων.
δ) Μητρώο προσώπων που δεν επιθυμούν να περιλαμβάνονται σε αρχεία, τα οποία έχουν ως σκοπό την προώθηση προμήθειας αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως.
ε) Μητρώο Αδειών Διαβίβασης, στο οποίο καταχωρίζονται οι άδειες διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
στ) Μητρώο Απόρρητων Αρχείων, στο οποίο καταχωρίζονται, με απόφαση της Αρχής ύστερα από αίτηση του εκάστοτε υπεύθυνου επεξεργασίας, αρχεία που τηρούν τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης καθώς και η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Στο Μητρώο Απόρρητων Αρχείων καταχωρίζονται και οι διασυνδέσεις με ένα τουλάχιστον αρχείο της περίπτωσης αυτής.

5. Καθένας έχει πρόσβαση στα υπό στοιχεία α, β, γ, δ και ε μητρώα της προηγούμενης

παραγράφου. Ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου και με απόφαση της Αρχής είναι δυνατό να επιτραπεί εν όλω ή εν μέρει, η πρόσβαση και στο Μητρώο Απόρρητων Αρχείων. Ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του και με απόφαση της Αρχής είναι δυνατόν να απαγορευθεί, εν όλω ή εν μέρει, η πρόσβαση στο Μητρώο Αδειών Διαβίβασης, εφ' όσον από αυτήν θα προέκυπτε κίνδυνος για την ιδιωτική ζωή τρίτου, την εθνική ασφάλεια, τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της χώρας που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις.

6. Ο Πρόεδρος εκπροσωπεί την Αρχή ενώπιον κάθε άλλης αρχής, καθώς και σε επιτροπές και ομάδες, συνεδριάσεις και συνόδους οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και άλλων διεθνών οργανισμών και οργάνων που προβλέπονται από διεθνείς συμβάσεις ή στις οποίες μετέχουν εκπρόσωποι αντίστοιχων αρχών άλλων χωρών. Ο Πρόεδρος μπορεί να αναθέτει την εκπροσώπηση της Αρχής σε μέλος της, αναπληρωτή ή και υπάλληλο του κλάδου ελεγκτών της Γραμματείας.

7. Στον Πρόεδρο της Αρχής ανήκει η ευθύνη της λειτουργίας της καθώς και της λειτουργίας της Γραμματείας. Ο Πρόεδρος μπορεί να εξουσιοδοτεί μέλος της Αρχής ή τον προϊστάμενο της Γραμματείας ή προϊστάμενο υπηρεσίας της Γραμματείας να υπογράφει με "εντολή Προέδρου" έγγραφα, εντάλματα πληρωμής ή άλλες πράξεις. Ο Πρόεδρος είναι ο διοικητικός προϊστάμενος του προσωπικού της Γραμματείας, ασκεί την επ' αυτού πειθαρχική εξουσία και μπορεί να επιβάλλει πειθαρχική ποινή το πολύ προστίμου ίσου προς το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών του εγκαλουμένου.

7α. Όταν η προστασία ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιβάλλει την άμεση λήψη απόφασης, ο Πρόεδρος μπορεί ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, να εκδίδει προσωρινή διαταγή για άμεση, ολική ή μερική, αναστολή της επεξεργασίας ή της λειτουργίας του αρχείου. Η διαταγή ισχύει μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από την Αρχή. Την παραπάνω αρμοδιότητα έχει και η Αρχή, όταν επιλαμβάνεται επί του θέματος.

8. Οι κανονιστικές αποφάσεις της Αρχής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι λοιπές αποφάσεις της Αρχής ισχύουν από την έκδοση ή την κοινοποίησή τους.

9. Ένδικο βοήθημα κατά των αποφάσεων της Αρχής μπορεί να ασκεί και το Δημόσιο. Το ένδικο βοήθημα ασκεί ο κατά περίπτωση αρμόδιος υπουργός. Σε κάθε δίκη που αφορά απόφαση της Αρχής διάδικος είναι η ίδια εκπροσωπούμενη από τον πρόεδρο. Η παράσταση στο δικαστήριο γίνεται είτε από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους είτε από μέλος της Αρχής, τακτικό ή αναπληρωματικό, ή ελεγκτή που είναι δικηγόρος και ενεργεί με εντολή του Προέδρου χωρίς αμοιβή.

10. Κάθε δημόσια αρχή παρέχει τη συνδρομή της στην Αρχή.

Άρθρο 20: Γραμματεία της Αρχής

1. Η Αρχή εξυπηρετείται από Γραμματεία. Η Γραμματεία λειτουργεί σε επίπεδο Διευθύνσεως. Η υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων της διέπεται από τις διατάξεις που ισχύουν εκάστοτε για τους δημόσιους διοικητικούς υπαλλήλους.

2. Η οργάνωση της Γραμματείας, η διαίρεση της σε τμήματα και γραφεία και οι επί μέρους αρμοδιότητες τούτων, ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού κατά κλάδους και ειδικότητες και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, ύστερα από εισήγηση της Αρχής, η οποία διατυπώνεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη συγκρότησή της. Με το αυτό διάταγμα προβλέπεται συγκρότηση, ως υπηρεσιακής μονάδας της Γραμματείας, τμήματος Ελεγκτών, η πρόσληψη και η υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων του οποίου ρυθμίζεται κατά παρέκκλιση από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Ο προϊστάμενος της Γραμματείας προέρχεται υποχρεωτικά από τον κλάδο ελεγκτών. Ο αριθμός των θέσεων του πάσης φύσεως προσωπικού της Γραμματείας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30).

3. Η πλήρωση των θέσεων της Γραμματείας γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την πρόσληψη δημόσιων υπαλλήλων. Ειδικά για τους υπαλλήλους του κλάδου ελεγκτών της Γραμματείας η πρόσληψή τους γίνεται από την Αρχή, με επιλογή ή διαγωνισμό, ύστερα από προκήρυξή της.

4. Τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της Γραμματείας κρίνονται από υπηρεσιακό συμβούλιο, που συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής και αποτελείται από δύο (2) μέλη της, έναν (1) υπάλληλο που ορίζεται από αυτήν και δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τα υπηρεσιακά συμβούλια του προσωπικού των δημόσιων υπηρεσιών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

5. Οι τακτικοί υπάλληλοι της Γραμματείας της Αρχής υπάγονται ως προς την επικουρική ασφάλισή τους στο Ταμείο Αρωγής Προσωπικού Υπηρεσιών Αρμοδιότητας Υπουργείου

Δικαιοσύνης. Όσοι προέρχονται από άλλες υπηρεσίες μπορούν να διατηρήσουν τα ταμεία ασφαλίσεως της προηγούμενης υπηρεσίας τους. Οι υπάλληλοι της Γραμματείας ασφαλιζονται υποχρεωτικώς στο Ταμείο Νομικών, υπό τους αυτούς όρους με τους οποίους ασφαλιζονται και οι λοιποί έμμισθοι ασφαλισμένοι του. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και επί των υπαλλήλων που μετατάσσονται στη Γραμματεία της Αρχής από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

6. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η πλήρωση των θέσεων προϊσταμένων υπηρεσιακών μονάδων της Γραμματείας, εκτός του Τμήματος Ελεγκτών, γίνεται ύστερα από προκήρυξη της Αρχής, είτε με μετάταξη υπαλλήλων βαθμού Α' ή αντίστοιχου του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, είτε με διορισμό. Διορισμός γίνεται μόνο στις θέσεις που δεν θα πληρωθούν με μετάταξη. Η επιλογή των μετατασσομένων ή διοριζομένων γίνεται από την Αρχή. Ο διορισμός των επιλεγομένων από την Αρχή γίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και η μετάταξη με απόφαση του ίδιου και του οικείου Υπουργού. Για την μετάταξη δεν απαιτείται γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου της υπηρεσίας από την οποία μετατάσσεται ο υπάλληλος. Τον προϊστάμενο της Γραμματείας επιλέγει η Αρχή από τους υπαλλήλους του κλάδου ελεγκτών, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη.

7. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος οι λοιπές θέσεις της Γραμματείας πληρούνται με τις προϋποθέσεις και την διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου. Προτιμούνται υποψήφιοι που έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα πληροφορικής. Για τους υπαλλήλους του κλάδου ελεγκτών ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 3 του παρόντος άρθρου.

8. Ο χρόνος της προηγούμενης υπηρεσίας των μετατασσομένων από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου λογίζεται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας για κάθε συνέπεια.

9. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 18 εφαρμόζονται και επί των υπαλλήλων της Γραμματείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ >> Κυρώσεις

Άρθρο 21: Διοικητικές κυρώσεις

1. Η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και από κάθε άλλη ρύθμιση που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

α) Προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης.

β) Πρόστιμο ποσού από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές.

γ) Προσωρινή ανάκληση άδειας.

δ) Οριστική ανάκληση άδειας.

ε) Καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή των σχετικών δεδομένων.

2. Οι υπό στοιχεία β, γ, δ και ε διοικητικές κυρώσεις της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται πάντοτε ύστερα από ακρόαση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του. Είναι ανάλογες προς τη βαρύτητα της παράβασης που καταλογίζεται. Οι υπό στοιχεία γ, δ και ε διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται σε περιπτώσεις ιδιαίτερα σοβαρής ή καθ' υποτροπήν παράβασης. Πρόστιμο μπορεί να επιβληθεί σωρευτικά και με τις υπό στοιχεία γ, δ και ε κυρώσεις. Εάν επιβληθεί η κύρωση της καταστροφής αρχείου, για την καταστροφή ευθύνεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρχείου, στον οποίο μπορεί να επιβληθεί και πρόστιμο για μη συμμόρφωση.

3. Τα ποσά των προστίμων της παρ. 1 μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση της Αρχής.

4. Οι πράξεις της Αρχής με τις οποίες επιβάλλονται πρόστιμα συνιστούν εκτελεστό τίτλο και επιδίδονται στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον τυχόν εκπρόσωπό του. Η είσπραξη των προστίμων γίνεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Άρθρο 22: Ποινικές κυρώσεις

1. Όποιος παραλείπει να γνωστοποιήσει στην Αρχή, κατά το άρθρο 6 του παρόντος νόμου τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή οποιαδήποτε μεταβολή στους όρους και τις προϋποθέσεις χορηγήσεως της άδειας που προβλέπεται από την παρ. 3 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, τιμωρείται με φυλάκιση έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών.

2. Όποιος κατά παράβαση του άρθρου 7 του παρόντος νόμου διατηρεί αρχείο χωρίς άδεια ή κατά παράβαση των όρων και προϋποθέσεων της άδειας της Αρχής, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών.

3. Όποιος κατά παράβαση του άρθρου 8 του παρόντος νόμου προβαίνει σε διασύνδεση αρχείων χωρίς να την γνωστοποιήσει στην Αρχή, τιμωρείται με φυλάκιση έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών. Όποιος προβαίνει σε διασύνδεση αρχείων χωρίς την άδεια της Αρχής, όπου αυτή απαιτείται ή κατά παράβαση των όρων της άδειας που του έχει χορηγηθεί, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών.
4. Όποιος χωρίς δικαίωμα επεμβαίνει με οποιονδήποτε τρόπο σε αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή λαμβάνει γνώση των δεδομένων αυτών ή τα αφαιρεί, αλλοιώνει, βλάπτει, καταστρέφει, επεξεργάζεται, μεταδίδει, ανακοινώνει, τα καθιστά προσίτα σε μη δικαιούμενα πρόσωπα ή επιτρέπει στα πρόσωπα αυτά να λάβουν γνώση των εν λόγω δεδομένων, ή τα εκμεταλλεύεται με οποιονδήποτε τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή και αν πρόκειται για ευαίσθητα δεδομένα με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλες διατάξεις.
5. Υπεύθυνος επεξεργασίας που δεν συμμορφώνεται με τις αποφάσεις της Αρχής που εκδίδονται για την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 12, για την ικανοποίηση του δικαιώματος αντίρρησης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 13, καθώς και με πράξεις επιβολής των διοικητικών κυρώσεων των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 21 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών. Με τις ποινές του προηγούμενου εδαφίου τιμωρείται ο υπεύθυνος επεξεργασίας που διαβιβάζει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα κατά παράβαση του άρθρου 9 καθώς και εκείνος που δεν συμμορφώνεται προς την δικαστική απόφαση του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.
6. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των παρ. 1 έως 5 του παρόντος άρθρου είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, ή να βλάψει τρίτον, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών.
7. Αν από τις πράξεις των παρ. 1 έως και 5 του παρόντος άρθρου προκλήθηκε κίνδυνος για την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος ή για την εθνική ασφάλεια, επιβάλλεται κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών.
8. Αν οι πράξεις των παρ. 1 έως 5 του παρόντος άρθρου τελέστηκαν από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή.
9. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, αν υπεύθυνος επεξεργασίας δεν είναι φυσικό πρόσωπο, ευθύνεται ο εκπρόσωπος του νομικού προσώπου ή ο επικεφαλής της δημόσιας αρχής ή υπηρεσίας ή οργανισμού αν ασκεί και ουσιαστικά τη διοίκηση ή διεύθυνση αυτών.
10. Για τα εγκλήματα του παρόντος άρθρου ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής καθώς και οι προς τούτο ειδικά εντεταλμένοι υπάλληλοι του τμήματος ελεγκτών της Γραμματείας, είναι ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι και έχουν όλα τα δικαιώματα που προβλέπει σχετικά ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας. Μπορούν να διενεργούν προανάκριση και χωρίς εισαγγελική παραγγελία, όταν πρόκειται για αυτόφωρο κακούργημα ή πλημμέλημα ή υπάρχει κίνδυνος από την αναβολή.
11. Για τα εγκλήματα της παρ. 5 του παρόντος άρθρου καθώς επίσης και σε κάθε άλλη περίπτωση όπου προηγήθηκε διοικητικός έλεγχος από την Αρχή, ο Πρόεδρος αυτής ανακοινώνει γραπτώς στον αρμόδιο εισαγγελέα οτιδήποτε αποτέλεσε αντικείμενο έρευνας από την Αρχή και διαβιβάζει σε αυτόν όλα τα στοιχεία και τις αποδείξεις.
12. Η προανάκριση για τα εγκλήματα του παρόντος άρθρου περατώνεται μέσα σε δύο (2) το πολύ μήνες από την άσκηση της ποινικής δίωξης και εφόσον υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου σε δίκη, η δικάσιμος ορίζεται σε ημέρα που δεν απέχει περισσότερο από τρεις (3) μήνες από το πέρας της προανάκρισης ή αν η παραπομπή έγινε με βούλευμα δύο (2) μήνες από τότε που αυτό έγινε αμετάκλητο. Σε περίπτωση εισαγωγής της υπόθεσης με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο δεν επιτρέπεται η προσφυγή κατά του κλητηρίου θεσπίσματος.
13. Δεν επιτρέπεται αναβολή της δίκης για τα εγκλήματα του παρόντος άρθρου παρά μόνον μία φορά για εξαιρετικά σοβαρό λόγο. Στην περίπτωση αυτή ορίζεται ρητή δικάσιμος, που δεν απέχει περισσότερο από δύο (2) μήνες και η υπόθεση εκδικάζεται κατ' εξαίρεση πρώτη. Τα κακούργηματα που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου των εφετών.

Άρθρο 23: Αστική ευθύνη

1. Φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, που κατά παράβαση του παρόντος νόμου, προκαλεί περιουσιακή βλάβη, υποχρεούται σε πλήρη αποζημίωση. Αν προκάλεσε ηθική βλάβη, υποχρεούται σε χρηματική ικανοποίηση. Η ευθύνη υπάρχει και όταν ο υπόχρεος όφειλε να γνωρίζει την πιθανότητα να επέλθει βλάβη σε άλλον.
  2. Η κατά το άρθρο 932 ΑΚ χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης για παράβαση του παρόντος νόμου ορίζεται κατ' ελάχιστο στο ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών, εκτός αν ζητήθηκε από τον ενάγοντα μικρότερο ποσό ή η παράβαση οφείλεται σε αμέλεια. Η χρηματική αυτή ικανοποίηση επιδικάζεται ανεξαρτήτως από την αιτούμενη αποζημίωση για περιουσιακή βλάβη.
  3. Οι απαιτήσεις του παρόντος άρθρου εκδικάζονται κατά τα άρθρα 664 - 676 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ανεξάρτητα από την τυχόν έκδοση ή μη απόφασης της Αρχής ή την τυχόν άσκηση ποινικής δίωξης, καθώς και από την αναστολή ή αναβολή της για οποιοδήποτε λόγο. Η απόφαση του δικαστηρίου εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο.
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' >> Τελικές - μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 24: Υποχρεώσεις υπεύθυνου επεξεργασίας

1. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας αρχείων τα οποία λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεούνται να υποβάλλουν την κατά το άρθρο 6 γνωστοποίηση λειτουργίας στην Αρχή μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής.
2. Την ίδια υποχρέωση έχουν και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα, τα οποία λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, προκειμένου να εκδοθεί η κατά την παρ. 3 του άρθρου 7 άδεια.
3. Για αρχεία που λειτουργούν και επεξεργασίες που εκτελούνται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι υπεύθυνοι επεξεργασίας οφείλουν να προβούν στην κατά την παρ. 1 του άρθρου 11 ενημέρωση των υποκειμένων μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής. Η ενημέρωση, εφόσον αφορά μεγάλο αριθμό υποκειμένων μπορεί να γίνει και δια του τύπου. Στην περίπτωση αυτή τις λεπτομέρειες καθορίζει η Αρχή. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 11 έχουν εφαρμογή και εν προκειμένω.
4. Για τα εξ ολοκλήρου μη αυτοματοποιημένα αρχεία οι προθεσμίες των προηγούμενων παραγράφων είναι ενός (1) χρόνου.
5. Οι διατάξεις των άρθρων 11, 12, 13, και 19 παρ. 1 του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στο ποινικό μητρώο και στα υπηρεσιακά αρχεία που τηρούνται από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας της ποινικής δικαιοσύνης και στο πλαίσιο της λειτουργίας της.

Άρθρο 25: Έναρξη λειτουργίας της Αρχής

1. Μέσα σε εξήντα (60) μέρες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διορίζεται ο Πρόεδρος της Αρχής και ο αναπληρωτής του. Μέσα στην ίδια προθεσμία ο Υπουργός Δικαιοσύνης υποβάλει στον Πρόεδρο της Βουλής πρόταση για τον διορισμό των τεσσάρων τακτικών μελών της Αρχής και των ισάριθμων αναπληρωτών τους.
2. Ο χρόνος της έναρξης λειτουργίας της Αρχής ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που εκδίδεται το αργότερο μέσα σε τέσσερις (4) μήνες μετά τη συγκρότηση της Αρχής. Από τον διορισμό των μελών της και έως την κατά τις παρ. 6 και 7 του άρθρου 20 του παρόντος νόμου πλήρωση των θέσεων της Γραμματείας της, η Αρχή εξυπηρετείται από προσωπικό το οποίο αποσπάται προσωρινά σε αυτήν, με απόφασή της, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη.
3. Έως ότου η Αρχή λειτουργήσει σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, η εκκαθάριση των δαπανών της γίνεται από τη Διεύθυνση Οικονομικού της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης.
4. Η κατά την παρ. 2 του παρόντος άρθρου απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης για τον χρόνο έναρξης λειτουργίας της Αρχής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και σε τέσσερις (4) τουλάχιστον ημερήσιες πολιτικές εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας που εκδίδονται στην Αθήνα και την Θεσσαλονίκη και σε δύο (2) τουλάχιστον ημερήσιες οικονομικές εφημερίδες.

Άρθρο 26: Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 15, 16, 17, 18 και 20 του παρόντος νόμου αρχίζει

από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η ισχύς των λοιπών διατάξεων αρχίζει από την κατά το προηγούμενο άρθρο έναρξη λειτουργίας της Αρχής.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2774

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΟΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Σκοπός του παρόντος νόμου αυτού η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής και η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τηλεπικοινωνιακό τομέα. Ο Ν. 2472/97 (ΦΕΚ 50 Α' /10.04.1997) εφαρμόζεται για κάθε ζήτημα σχετικό με την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών που δεν ρυθμίζεται ειδικότερα από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Εκτός των ορισμών που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 του Ν. 2472/97 για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως:

α) "συνδρομητής", κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει συνάψει σύμβαση με φορέα παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών για την παροχή των υπηρεσιών αυτών.

β) "χρήστης", κάθε φυσικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί διαθέσιμη στο κοινό τηλεπικοινωνιακή υπηρεσία για προσωπικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς, χωρίς να είναι απαραίτητα συνδρομητής της.

γ) "δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο" τα συστήματα μετάδοσης, ο εξοπλισμός μεταγωγής και τα λοιπά μέσα που επιτρέπουν την μεταφορά σημάτων μεταξύ συγκεκριμένων τερματικών σημείων με τη χρήση καλωδίου, ραδιοκυμάτων, οπτικών ή άλλων ηλεκτρομαγνητικών μέσων, τα οποία χρησιμοποιούνται εν μέρει ή εν όλω, για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιών υπηρεσιών.

δ) "τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες" οι υπηρεσίες των οποίων η παροχή συνίσταται εν όλω ή εν μέρει στη μετάδοση και περαιτέρω διαβίβαση σημάτων μέσω τηλεπικοινωνιακών δικτύων εξαιρουμένων των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών.

Άρθρο 3

Υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις που συνδρομητές κατά τους ορισμούς του νόμου αυτού είναι νομικά πρόσωπα, όπως ορίζεται ειδικότερα στα παρακάτω άρθρα.

2. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε δημόσια τηλεπικοινωνιακά δίκτυα ιδίως μέσω του ψηφιακού δικτύου ενοποιημένων υπηρεσιών (Integrated Services Digital Network - ISDN) και των δημοσίων ψηφιακών κινητών δικτύων. Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο μη διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών εφαρμόζεται ο Ν. 2472/97.

3. Τα άρθρα 6 και 7 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στις γραμμές συνδρομητών που συνδέονται με ψηφιακά κέντρα και όταν αυτό είναι τεχνικώς εφικτό σε γραμμές συνδρομητών που συνδέονται με αναλογικά κέντρα και δεν συνεπάγεται δυσανάλογη οικονομική επιβάρυνση. Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) κατόπιν γνωστοποιήσεως των ενδιαφερόμενων οργανισμών κοινοποιεί στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις περιπτώσεις όπου είναι τεχνικώς αδύνατο ή επιφέρουν δυσανάλογη επένδυση.

Άρθρο 4

Γενικές αρχές

1. Οποιαδήποτε χρήση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών όπως ορίζονται στο νόμο αυτό

προστατεύεται από τις ρυθμίσεις για το απόρρητο των επικοινωνιών. Η άρση του απορρήτου σε δημόσιες αρχές είναι επιτρεπτή μόνο για τους λόγους και υπό τους όρους και διαδικασίες που ορίζει ο Ν. 2225/94 (ΦΕΚ 121 Α' /20.07.1994), όπως ισχύει.

2. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνο εάν:

- α) ο συνδρομητής ή ο χρήστης έχει δώσει τη συγκατάθεσή του μετά από ενημέρωση για το είδος των δεδομένων, τον σκοπό και την έκταση της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών ή
- β) η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης στην οποία ο συνδρομητής ή ο χρήστης είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για τη λήψη μέτρων κατά το προσυμβατικό στάδιο μετά από αίτηση του συνδρομητή.

3. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο για την εξυπηρέτηση των σκοπών της.

4. Ο φορέας παροχής δημόσιου τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή να τα διαβιβάζει σε τρίτους για άλλους σκοπούς και ιδίως για σκοπούς διαφήμισης ή εμπορικής έρευνας αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών εκτός εάν ο συνδρομητής ή ο χρήστης έχει ρητά και ειδικά δώσει τη συγκατάθεσή του. Η συγκατάθεση απαιτείται να είναι έγγραφη εφόσον τα δεδομένα διαβιβάζονται σε τρίτους. Η συγκατάθεση μπορεί σε κάθε περίπτωση να αρθεί οποτεδήποτε χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα. Σε περίπτωση άρσης της συγκατάθεσης και εφόσον τα δεδομένα έχουν στο μεταξύ ανακοινωθεί σε τρίτους η ανάκληση ανακοινώνεται σε αυτούς με φροντίδα του υπεύθυνου επεξεργασίας. Ο φορέας παροχής τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας απαγορεύεται να εξαρτά την παροχή των υπηρεσιών αυτών από τη συγκατάθεση του συνδρομητή/ χρήστη για την επεξεργασία των δεδομένων αυτών για άλλους σκοπούς εκτός από αυτούς που εξυπηρετούν άμεσα την παροχή των υπηρεσιών τις οποίες αφορά ο νόμος αυτός.

5. Ο σχεδιασμός και η επιλογή των τεχνικών μέσων καθώς και ο εξοπλισμός για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών πρέπει να γίνεται με κριτήριο και σκοπό την επεξεργασία όσο το δυνατόν λιγότερων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6. Ο παρέχων διαθέσιμες στο κοινό τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες οφείλει να καθιστά δυνατή την χρήση και πληρωμή των υπηρεσιών αυτών ανωνύμως ή με ψευδώνυμο, στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά εφικτό. Σε περίπτωση αμφισβήτησης για την τεχνική δυνατότητα της ανωνύμης και ψευδώνυμης χρήσης και πληρωμής των υπηρεσιών αυτών γνωμοδοτεί η Ε.Ε.Τ.Τ. σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 5

Δεδομένα κίνησης και χρέωσης - Αναλυτική χρέωση

1. Τα δεδομένα κίνησης που αφορούν συνδρομητές και χρήστες, τα οποία υποβάλλονται σε επεξεργασία για την πραγματοποίηση κλήσεων και αποθηκεύονται από το φορέα παροχής τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας πρέπει να απαλείφονται ή να καθίστανται ανώνυμα κατά τη λήξη της κλήσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου.

2. Για τη χρέωση των συνδρομητών και την πληρωμή των διασυνδέσεων, εφόσον είναι αναγκαίο επιτρέπεται να υποβάλλονται σε επεξεργασία τα δεδομένα που αφορούν τον αριθμό ή την ταυτότητα της συσκευής του συνδρομητή, τη διεύθυνση του συνδρομητή και τον τύπο της συσκευής, τον συνολικό αριθμό των προς χρέωση μονάδων για τη λογιστική περίοδο, τον αριθμό του καλούμενου συνδρομητή, τον τύπο, το χρόνο έναρξης και τη διάρκεια των κλήσεων που πραγματοποιήθηκαν ή/και τον όγκο των διαβιβασθέντων δεδομένων, την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε χώρα η κλήση/ υπηρεσία, άλλες πληροφορίες που αφορούν τον τρόπο και τη διαδικασία πληρωμής όπως προκαταβολές, πληρωμές με δόσεις, αποσύνδεση, υπομνηστική επιστολή. Η επεξεργασία αυτή επιτρέπεται μόνο έως το τέλος της περιόδου εντός της οποίας μπορεί να αμφισβητηθεί νομίμως ο λογαριασμός ή να επιδιωχθεί η πληρωμή του.

3. Εφόσον το ζητήσει ο συνδρομητής ή ο χρήστης, ο φορέας παροχής τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας οφείλει να διαγράφει τα τρία τελευταία ψηφία των κληθέντων αριθμών. Εφόσον το ζητήσει ο συνδρομητής ή ο

χρήστης, ο φορέας παροχής τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας υποχρεούται σε πλήρη διαγραφή των κληθέντων αριθμών, αμέσως μετά την αποστολή του λογαριασμού. Στην περίπτωση αυτή δεν θα υφίσταται για την εταιρία υποχρέωση απόδειξης της ορθότητας των στοιχείων των λογαριασμών.

4. Η επεξεργασία των δεδομένων κίνησης και χρέωσης πρέπει να ανατίθεται σε πρόσωπα τα οποία ενεργούν υπό την εποπτεία των φορέων παροχής των δημοσίων τηλεπικοινωνιακών δικτύων ή και των διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και τα οποία ασχολούνται με τη διαχείριση των χρεώσεων ή της κίνησης, τις απαντήσεις σε ερωτήσεις πελατών, την ανίχνευση της απάτης και με την εμπορική προώθηση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών του φορέα.

5. Οι συνδρομητές έχουν το δικαίωμα να ζητούν την έκδοση και λήψη μη αναλυτικών λογαριασμών. Σε περίπτωση συσκευής σε χώρο με πολλούς κατοίκους ή διαμένοντες ή σε επαγγελματική εγκατάσταση με πολλούς χρήστες για την αποστολή αναλυτικού λογαριασμού χρειάζεται έγγραφη βεβαίωση του συνδρομητή ότι οι χρήστες έχουν ενημερωθεί ή θα ενημερωθούν με τον κατά περίπτωση πρόσφορο τρόπο για την αποστολή αναλυτικών λογαριασμών στον συνδρομητή.

6. Οι παράγραφοι 1,2,3,4 του παρόντος άρθρου ισχύουν με την επιφύλαξη ότι η Ε.Ε.Τ.Τ. ενημερώνεται από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα για τα δεδομένα που αφορούν τη χρέωση ή την κίνηση με σκοπό την επίλυση διαφορών, που σχετίζονται ιδίως με τη διασύνδεση ή τη χρέωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 6

Ένδειξη της ταυτότητας και περιορισμός αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής

1. Σε περίπτωση που παρέχεται η ένδειξη της ταυτότητας καλούσας γραμμής, ο καλών χρήστης πρέπει να έχει τη δυνατότητα, με απλά μέσα και ατελώς, να εμποδίζει αυτή τη λειτουργία ανά κλήση. Ο καλών συνδρομητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα αυτή ανά γραμμή.

2. Σε περίπτωση που παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας καλούσας γραμμής, ο καλούμενος συνδρομητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα, με απλά μέσα και ατελώς να μην επιτρέπει την ένδειξη της ταυτότητας της καλούσας γραμμής για τις εισερχόμενες κλήσεις.

3. Σε περίπτωση που παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας καλούσας γραμμής και η ένδειξη αυτή γίνεται πριν γίνει οριστικά η κλήση ο καλούμενος συνδρομητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα με απλά μέσα, να μη δέχεται την εισερχόμενη κλήση όταν ο καλών χρήστης ή συνδρομητής δεν έχει επιτρέψει την ένδειξη της ταυτότητας της καλούσας γραμμής.

4. Σε περίπτωση που παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας της συνδεδεμένης γραμμής, ο καλούμενος συνδρομητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα να απαλείφει, με απλά μέσα και ατελώς, την ένδειξη της ταυτότητας της συνδεδεμένης γραμμής στον καλούντα χρήστη.

5. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 ισχύουν επίσης όσον αφορά κλήσεις προς χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 ισχύουν επίσης και για τις εισερχόμενες κλήσεις που προέρχονται από τρίτες χώρες.

6. Σε περίπτωση που παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας καλούσας ή και συνδεδεμένης γραμμής, οι φορείς παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ενημερώνουν με κάθε πρόσφορο τρόπο ή μέσο το κοινό και τους συνδρομητές σχετικά, όπως επίσης και για τις δυνατότητες που ορίζονται στις παραγράφους 1-4.

7. Ο φορέας παροχής δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας οφείλει να διαθέτει μέσα εξουδετέρωσης της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής:

α) για περιορισμένο χρονικό διάστημα, μετά από αίτηση του συνδρομητή που ζητεί τον εντοπισμό κακοβούλων ή ενοχλητικών κλήσεων. Τα δεδομένα που περιέχουν την αναγνώριση της ταυτότητας του καλούντος συνδρομητή αποθηκεύονται και είναι διαθέσιμα από το φορέα παροχής δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας μόνο έναντι του συνδρομητή/χρήστη που ζητεί τον εντοπισμό

και κατόπιν διαγράφονται.

β) Επί τη βάσει της ανά γραμμή απόλειψης για δημόσιες υπηρεσίες που ασχολούνται με τις κλήσεις άμεσης επέμβασης ή ιδιωτικούς φορείς άμεσης επέμβασης αναγνωρισμένους από το κράτος σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις ώστε να δίδεται απάντηση στις κλήσεις αυτές. Τα δεδομένα που περιέχουν την αναγνώριση της ταυτότητας του καλούντος συνδρομητή αποθηκεύονται και είναι διαθέσιμα από την υπηρεσία ή τον ιδιωτικό φορέα άμεσης επέμβασης μόνο για το σκοπό της άμεσης απάντησης και επέμβασης και για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο για την ολοκλήρωση του σκοπού και κατόπιν διαγράφονται.

Άρθρο 7

Αυτόματη προώθηση κλήσεων

Ο συνδρομητής έχει το δικαίωμα να εμποδίζει τις αυτόματα προωθούμενες κλήσεις από τρίτους στην τερματική του συσκευή. Ο φορέας παροχής τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας οφείλει να παρέχει ατελώς την αντίστοιχη τεχνική δυνατότητα. Σε περίπτωση αμφισβήτησης αυτής της τεχνικής δυνατότητας γνωμοδοτεί η Ε.Ε.Τ.Τ. σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 8

Κατάλογοι συνδρομητών

1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στους έντυπους ή ηλεκτρονικούς καταλόγους συνδρομητών, τα οποία βρίσκονται στη διάθεση του κοινού ή μπορούν να ληφθούν μέσω των υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου, πρέπει να περιορίζονται στα απαραίτητα για την αναγνώριση της ταυτότητας συγκεκριμένου συνδρομητή (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, διεύθυνση) εκτός εάν ο συνδρομητής έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του για τη δημοσίευση συμπληρωματικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
2. Ο συνδρομητής δικαιούται, εφόσον το ζητεί, να μην συμπεριλαμβάνεται σε έντυπο ή ηλεκτρονικό κατάλογο, να δηλώνει ότι δεν επιτρέπει τη χρησιμοποίηση των προσωπικών του στοιχείων για απευθείας εμπορική προώθηση, να ζητά να παραλείπεται η διεύθυνσή του εν μέρει και να μην επιτρέπει να υπάρχει αναφορά που να αποκαλύπτει το φύλο του, εφόσον τούτο είναι γλωσσικά εφικτό. Ο φορέας παροχής της υπηρεσίας μπορεί να χρεώνει τον συνδρομητή που επιθυμεί να μην αναφέρονται τα στοιχεία του στον κατάλογο, υπό τον όρο ότι η χρέωση, περιορίζεται στο πραγματικό κόστος του φορέα παροχής της υπηρεσίας για την προσαρμογή και ενημέρωση της καταστάσεως των συνδρομητών των οποίων τα στοιχεία δεν θα εγγραφούν στο δημόσιο κατάλογο. Το ύψος και ο τρόπος καταβολής του ποσού καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ορίζονται με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ..
3. Τα δικαιώματα που παρέχονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 ισχύουν για τους συνδρομητές που είναι φυσικά πρόσωπα. Όταν οι συνδρομητές είναι νομικά πρόσωπα τα στοιχεία που δημοσιεύονται σε τηλεφωνικούς καταλόγους περιορίζονται στα απαραίτητα για την αναγνώριση της ταυτότητας του νομικού προσώπου (επωνυμία ή διακριτικός τίτλος, έδρα, νομική μορφή, κύριο αντικείμενο δραστηριότητας, διεύθυνση) εκτός εάν ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του για τη δημοσίευση συμπληρωματικών στοιχείων.

Άρθρο 9

Μη ζητηθείσες κλήσεις

1. Η χρησιμοποίηση αυτόματων συστημάτων κλήσης χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση ιδίως με χρήση αυτόματων συσκευών κλήσεως ή συσκευών τηλεομοιοτυπίας ή η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών κλήσεων γενικώς με οποιοδήποτε τηλεπικοινωνιακό μέσο με ή χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, για σκοπούς απ' ευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών ή για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς επιτρέπεται μόνον στην περίπτωση συνδρομητών, οι οποίοι έχουν δώσει εκ των προτέρων τη ρητή συγκατάθεσή τους.

2. Δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών κλήσεων για τους παραπάνω σκοπούς, εφόσον ο συνδρομητής έχει δηλώσει ότι δεν επιθυμεί γενικώς να δέχεται τέτοιες κλήσεις. Ο φορέας παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, υποχρεούται να καταχωρεί τις δηλώσεις αυτές σε ειδικό κατάλογο συνδρομητών, ο οποίος είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου.

3. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις δεν ισχύουν για τους συνδρομητές που είναι νομικά πρόσωπα εκτός εάν ο νόμιμος εκπρόσωπος δηλώσει ότι δεν επιθυμεί τη λήψη μη ζητηθεισών κλήσεων που γίνονται για τους παραπάνω σκοπούς.

4. Οι δηλώσεις των προηγούμενων παραγράφων γίνονται χωρίς επιβάρυνση και

απευθύνονται στο φορέα παροχής δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας

Άρθρο 10

Ασφάλεια

1. Ο φορέας παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών οφείλει να λαμβάνει τα ενδεδειγμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να προστατεύεται η ασφάλεια των υπηρεσιών του, και εφόσον χρειάζεται από κοινού με το φορέα παροχής του δημοσίου δικτύου τηλεπικοινωνιών και η ασφάλεια του δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου. Λαμβανομένων υπόψη των πλέον πρόσφατων τεχνικών δυνατοτήτων και του κόστους εφαρμογής τους, τα μέτρα αυτά εξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τον υπάρχοντα κίνδυνο.

2. Σε περίπτωση που υπάρχει ιδιαίτερος κίνδυνος παραβίασης της ασφαλείας του δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου, ο φορέας που παρέχει διαθέσιμη στο κοινό τηλεπικοινωνιακή υπηρεσία οφείλει να ενημερώσει τους συνδρομητές για τον κίνδυνο αυτό και για όλες τις τυχόν δυνατότητες αποτροπής του κινδύνου, συμπεριλαμβανομένου και του σχετικού κόστους. Η ενημέρωση αυτή δεν απαλλάσσει τον φορέα από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 11

Αρμοδιότητες της Αρχής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Εκτός των αρμοδιοτήτων που της έχουν ανατεθεί από το ν.2472/97 και άλλες ρυθμίσεις που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με τις διατάξεις του παρόντος η Αρχή:

α) καταγγέλλει τις παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου στις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές και
β) εκδίδει κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων στα οποία αναφέρεται ο παρόν νόμος.

2. Στις περιπτώσεις όπου απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση της Ε.Ε.Τ.Τ. η πράξη της Αρχής εκδίδεται μετά από κοινοποίηση της σχετικής από φάσης της Ε.Ε.Τ.Τ..

Άρθρο 12

Αστική ευθύνη

1. Φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο, που κατά παράβαση του νόμου αυτού προκαλεί περιουσιακή βλάβη, υποχρεούνται σε πλήρη αποζημίωση. Αν προκάλεσε ηθική βλάβη, υποχρεούται σε χρηματική ικανοποίηση. Ο υπόχρεος απαλλάσσεται από την ευθύνη αν αποδείξει ότι δεν γνώριζε ούτε όφειλε να γνωρίζει την πιθανότητα να επέλθει βλάβη σε άλλον.

2. Η κατά το άρθρο 932 Α.Κ. χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης για παράβαση του παρόντος νόμου ορίζεται κατ' ελάχιστο στο ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών, εκτός αν ζητήθηκε από τον ενάγοντα μικρότερο ποσό. Η χρηματική αυτή ικανοποίηση επιδικάζεται ανεξαρτήτως από την αιτούμενη αποζημίωση για περιουσιακή βλάβη.

3. Οι απαιτήσεις του παρόντος άρθρου εκδικάζονται κατά τα άρθρα 664-676 του Κώδικα πολιτικής Δικονομίας, ανεξάρτητα από την τυχόν έκδοση ή μη απόφασης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ή την τυχόν άσκηση ποινικής δίωξης. Η απόφαση του δικαστηρίου εκδίδεται το αργότερο μέσα σε δύο (2) μήνες από την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο.

Άρθρο 13

Ποινικές κυρώσεις

1. Όποιος κατά παράβαση του παρόντος νόμου χρησιμοποιεί, επεξεργάζεται, μεταδίδει, ανακοινώνει, δημοσιοποιεί δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συνδρομητών ή χρηστών τα καθιστά προσिता σε μη δικαιούμενα πρόσωπα ή επιτρέπει στα πρόσωπα αυτά να λαβουν γνώση των εν λόγω δεδομένων, ή τα εκμεταλλεύεται με οποιονδήποτε τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών ,αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλες διατάξεις.

2. Υπεύθυνος επεξεργασίας που δεν συμμορφώνεται με τις πράξεις της Αρχής που επιβάλλουν τις διοικητικές κυρώσεις των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παρ.1 του άρθρου 21 του ν.2472/97, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική

ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 6 έως και 14 του άρθρου 22 του ν. 2472/97 εφαρμόζονται και επί των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων.

Άρθρο 14

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει μετά την πάροδο τριών μηνών από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

της 12ης Ιουλίου 2002

σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής(1),

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής(2),

Αφού ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης(3),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών(4), επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να διασφαλίζουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ιδίως το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής τους ζωής, προκειμένου να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Κοινότητα.

(2) Επιδίωξη της παρούσας οδηγίας είναι να σεβαστεί τα θεμελιώδη δικαιώματα, τηρεί δε τις βασικές αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, η παρούσα οδηγία επιδιώκει να διασφαλισθεί η πλήρης τήρηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 7 και 8 του χάρτη αυτού.

(3) Το απόρρητο των επικοινωνιών κατοχυρώνεται σύμφωνα με τις διεθνείς πράξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως την ευρωπαϊκή σύμβαση περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών και με τα συντάγματα των κρατών μελών.

(4) Η οδηγία 97/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, περί επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της προστασίας της ιδιωτικής ζωής στον τηλεπικοινωνιακό τομέα(5), απέδωσε τις αρχές που καθορίζονται στην οδηγία 95/46/ΕΚ με τη μορφή συγκεκριμένων κανόνων για τον τομέα των τηλεπικοινωνιών. Η οδηγία 97/66/ΕΚ πρέπει να προσαρμοσθεί στις εξελίξεις των αγορών και των τεχνολογιών των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προκειμένου να παρέχει το ίδιο επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής σε όλους τους χρήστες υπηρεσιών επικοινωνιών διαθέσιμων στο κοινό, ανεξάρτητα από τις χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες. Η εν λόγω οδηγία θα πρέπει, ως εκ τούτου, να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από την παρούσα οδηγία.

(5) Στην Κοινότητα εισάγονται επί του παρόντος νέες προηγμένες ψηφιακές τεχνολογίες στα δημόσια δίκτυα επικοινωνίας, οι οποίες δημιουργούν ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά την

προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής του χρήστη. Η ανάπτυξη της κοινωνίας των πληροφοριών χαρακτηρίζεται από την καθιέρωση νέων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η πρόσβαση σε ψηφιακά κινητά δίκτυα είναι πλέον διαθέσιμη και οικονομικά προσιτή στο ευρύ κοινό. Τα εν λόγω ψηφιακά δίκτυα διαθέτουν σημαντική χωρητικότητα και δυνατότητες επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων. Η επιτυχής διασυστοριακή ανάπτυξη των υπηρεσιών αυτών εξαρτάται εν μέρει από την πεποίθηση των χρηστών ότι δεν διακυβεύεται η ιδιωτική τους ζωή.

(6) Το Διαδίκτυο ανατρέπει τις παραδοσιακές δομές της αγοράς παρέχοντας ενιαία, παγκόσμια υποδομή για την παροχή ευρέος φάσματος υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Οι διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες επικοινωνιών στο Διαδίκτυο δημιουργούν νέες δυνατότητες για τους χρήστες αλλά και νέους κινδύνους για τα προσωπικά τους δεδομένα και την ιδιωτική τους ζωή.

(7) Στην περίπτωση των δημόσιων δικτύων επικοινωνίας, θα πρέπει να θεσπισθούν ειδικές νομοθετικές, κανονιστικές και τεχνικές διατάξεις προκειμένου να προστατευθούν τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες των φυσικών προσώπων, καθώς και τα έννομα συμφέροντα των νομικών προσώπων, ιδίως έναντι των αυξανόμενων δυνατοτήτων αυτόματης αποθήκευσης και επεξεργασίας δεδομένων που αφορούν συνδρομητές και χρήστες.

(8) Οι νομοθετικές, κανονιστικές και τεχνικές διατάξεις που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, της ιδιωτικής ζωής και των εννόμων συμφερόντων των νομικών προσώπων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα πρέπει να εναρμονισθούν ώστε να αποφεύγονται τα εμπόδια στην εσωτερική αγορά για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, σύμφωνα με το άρθρο 14 της συνθήκης. Η εναρμόνιση θα πρέπει να περιορίζεται στις απαραίτητες απαιτήσεις που αποβλέπουν στο να μην εμποδίζεται η προαγωγή και η ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και δικτύων ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των κρατών μελών.

(9) Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, οι ενδιαφερόμενοι προμηθευτές και χρήστες, καθώς και οι αρμόδιοι κοινοτικοί οργανισμοί, θα πρέπει να συνεργάζονται για την εγκατάσταση και την ανάπτυξη των σχετικών τεχνολογικών μέσων, όπου αυτό είναι απαραίτητο, για την εφαρμογή των εγγυήσεων που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τους στόχους της ελαχιστοποίησης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της χρήσης ανώνυμων ή ψευδώνυμων δεδομένων, όπου αυτό είναι δυνατό.

(10) Στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η οδηγία 95/46/EK εφαρμόζεται ιδίως σε όλα τα ζητήματα που αφορούν την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που δεν καλύπτονται ρητά από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων του υπεύθυνου επεξεργασίας και των ατομικών δικαιωμάτων. Η οδηγία 95/46/EK εφαρμόζεται στις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που δεν απευθύνονται στο ευρύ κοινό.

(11) Η παρούσα οδηγία, όπως και η οδηγία 95/46/EK, δεν υπεισέρχεται σε θέματα προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που συνδέονται με δραστηριότητες οι οποίες δεν διέπονται από το κοινοτικό δίκαιο. Επομένως, δεν αλλάζει την υφιστάμενη ισορροπία ανάμεσα στο δικαίωμα του ατόμου στην ιδιωτική ζωή και τη δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν μέτρα όπως αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας, εφόσον είναι αναγκαία για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας, της εθνικής άμυνας, της ασφάλειας του κράτους (περιλαμβανομένης της οικονομικής ευημερίας του κράτους εφόσον οι δραστηριότητες συνδέονται με θέματα ασφάλειας του κράτους) και την εφαρμογή του ποινικού δικαίου. Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία δεν θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να προβαίνουν σε νόμιμη παρακολούθηση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή να λαμβάνουν άλλα μέτρα, όταν αυτό είναι αναγκαίο, για οποιονδήποτε από τους προαναφερόμενους σκοπούς και σύμφωνα με την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, όπως ερμηνεύθηκε από τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι κατάλληλα, αυστηρώς ανάλογα των προς επίτευξη σκοπών και αναγκαία στα πλαίσια μιας δημοκρατικής κοινωνίας και θα πρέπει επίσης να υπόκεινται σε επαρκείς διασφαλίσεις σύμφωνα με την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών.

(12) Οι συνδρομητές των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Συμπληρώνοντας την οδηγία 95/46/EK, η παρούσα οδηγία αποβλέπει στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, και ειδικότερα του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, καθώς επίσης και των εννόμων συμφερόντων των νομικών προσώπων. Η παρούσα οδηγία δεν συνεπάγεται υποχρέωση των κρατών μελών να επεκτείνουν την εφαρμογή της οδηγίας 95/46/EK στην

προστασία των εννόμων συμφερόντων των νομικών προσώπων. Η εν λόγω προστασία εξασφαλίζεται με την ισχύουσα κοινοτική και εθνική νομοθεσία.

(13) Η συμβατική σχέση μεταξύ συνδρομητή και παρόχου υπηρεσιών μπορεί να συνεπάγεται περιοδική ή εφ' άπαξ πληρωμή λόγω ή ενόψει παροχής υπηρεσίας. Οι προπληρωμένες κάρτες θεωρούνται επίσης ως σύμβαση.

(14) Τα δεδομένα θέσης μπορεί να αναφέρονται στο γεωγραφικό πλάτος, το γεωγραφικό μήκος και το υψόμετρο του τερματικού εξοπλισμού του χρήστη, στην κατεύθυνση της κίνησής του, στο επίπεδο ακρίβειας των πληροφοριών περί της θέσης, στον προσδιορισμό της γεωγραφικής ζώνης του δικτύου στο οποίο βρίσκεται ο τερματικός εξοπλισμός σε μια δεδομένη χρονική στιγμή και στο χρόνο που καταγράφηκαν οι πληροφορίες περί της θέσης.

(15) Μια επικοινωνία μπορεί να περιλαμβάνει τυχόν πληροφορίες περί του ονόματος, της αριθμησης ή της διεύθυνσης που παρέχουν ο αποστολέας ή ο χρήστης μιας σύνδεσης, προκειμένου να πραγματοποιηθούν την επικοινωνία. Τα δεδομένα κίνησης μπορούν να περιλαμβάνουν τυχόν μεταφράσεις αυτών των πληροφοριών από το δίκτυο, διά του οποίου διαβιβάζεται η επικοινωνία, προκειμένου να μεταδοθεί. Τα δεδομένα κίνησης μπορεί, μεταξύ άλλων, να αναφέρονται στη δρομολόγηση, τη διάρκεια, το χρόνο ή το μέγεθος μιας επικοινωνίας, στο πρωτόκολλο που χρησιμοποιείται, στη θέση του τερματικού εξοπλισμού του πομπού ή του δέκτη, στο δίκτυο από το οποίο προέρχεται ή στο οποίο καταλήγει η επικοινωνία, στην αρχή, το τέλος ή τη διάρκεια μιας σύνδεσης. Μπορεί επίσης να συνίστανται στο σχήμα με το οποίο η επικοινωνία μεταβιβάζεται από το δίκτυο.

(16) Οι πληροφορίες που είναι μέρος μιας υπηρεσίας ραδιοηλεκτρονικών μεταδόσεων που παρέχεται μέσω δημόσιου δικτύου επικοινωνιών προορίζονται για δυνάμει απεριόριστο ακροατήριο και δεν αποτελούν επικοινωνία κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, σε περιπτώσεις όπου ο μεμονωμένος συνδρομητής ή χρήστης που λαμβάνει τέτοιες πληροφορίες μπορεί να εντοπιστεί, παραδείγματος χάριν στις υπηρεσίες βίντεο κατά παραγγελία, οι πληροφορίες που μεταβιβάζονται εμπίπτουν στην έννοια της επικοινωνίας για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

(17) Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η συγκατάθεση του χρήστη ή του συνδρομητή, ανεξάρτητα αν αυτός είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, πρέπει να έχουν την ίδια έννοια με τη συγκατάθεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, όπως ορίζεται και περαιτέρω προσδιορίζεται στην οδηγία 95/46/EK. Η συγκατάθεση δύναται να παρέχεται με κάθε πρόσφορο τρόπο που επιτρέπει την ελεύθερη και ενημερωμένη έκφραση των επιθυμιών του χρήστη, όπως με τη συμπλήρωση τετραγωνιδίου κατά την επίσκεψη ιστοσελίδας του Διαδικτύου.

(18) Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας μπορούν, παραδείγματος χάριν, να συνίστανται σε συμβουλές για φθηνότερα πακέτα προσφορών, οδική καθοδήγηση, πληροφορίες για την κυκλοφορία, πρόγνωση του καιρού και τουριστικές πληροφορίες.

(19) Η εφαρμογή ορισμένων απαιτήσεων σχετικά με την ένδειξη της ταυτότητας και τον περιορισμό αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής, και σχετικά με τις αυτόματα προωθούμενες κλήσεις στις γραμμές συνδρομητών που συνδέονται με αναλογικά κέντρα, δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτική σε ειδικές περιπτώσεις όπου μια τέτοια εφαρμογή θα ήταν τεχνικά αδύνατη ή θα απαιτούσε δυσανάλογα οικονομική επιβάρυνση. Επειδή είναι σημαντικό για τα ενδιαφερόμενα μέρη να ενημερώνονται γι' αυτές τις περιπτώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τις κοινοποιούν στην Επιτροπή.

(20) Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να κατοχυρώνεται η ασφάλεια των υπηρεσιών τους, ενδεχομένως από κοινού με τον φορέα παροχής του δικτύου, και να πληροφορούν τους συνδρομητές για τυχόν ιδιαίτερους κινδύνους παραβίασης της ασφάλειας του δικτύου. Τέτοιοι κίνδυνοι ενδέχεται να προκύψουν κυρίως για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ένα ανοικτό δίκτυο, όπως το Διαδίκτυο ή η αναλογική κινητή τηλεφωνία. Έχει πολύ μεγάλη σημασία για τους συνδρομητές και τους χρήστες τέτοιων υπηρεσιών να είναι πλήρως ενημερωμένοι από τον πάροχο των υπηρεσιών τους σχετικά με τους υφιστάμενους κινδύνους ασφαλείας που δεν αντιμετωπίζονται με μέτρα που δύναται να λάβει ο πάροχος υπηρεσιών. Οι πάροχοι υπηρεσιών που προσφέρουν διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες επικοινωνιών μέσω του Διαδικτύου, θα πρέπει να ενημερώνουν τους χρήστες και τους συνδρομητές σχετικά με τα μέτρα προστασίας που μπορούν να λαμβάνουν για την ασφάλεια των επικοινωνιών τους, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας συγκεκριμένους τύπους λογισμικού ή τεχνολογίες κρυπτογράφησης. Η απαίτηση να ενημερώνονται οι συνδρομητές για ιδιαίτερους κινδύνους ασφαλείας δεν απαλλάσσει τους παρόχους υπηρεσιών από την υποχρέωση να λαμβάνουν, με ίδιες δαπάνες, κατάλληλα και άμεσα μέτρα για να αποτρέπονται τυχόν νέοι, απρόβλεπτοι κίνδυνοι ασφαλείας και να αποκαθίσταται το κανονικό επίπεδο ασφαλείας της υπηρεσίας. Η παροχή πληροφοριών για τους κινδύνους ασφαλείας στον συνδρομητή θα πρέπει να είναι δωρεάν, εκτός από τυχόν συμβολικό τίμημα το οποίο μπορεί να οφείλει ο συνδρομητής όταν

δέχεται ή συλλέγει τις πληροφορίες, παραδείγματος χάριν, όταν φορτώνει ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η ασφάλεια εκτιμάται σύμφωνα με το άρθρο 17 της οδηγίας 95/46/ΕΚ.

(21) Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την παρεμπόδιση της άνευ αδείας πρόσβασης στις επικοινωνίες, προκειμένου να προστατεύεται το απόρρητο των επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων τόσο των περιεχομένων όσο και κάθε δεδομένου που αναφέρεται στις επικοινωνίες αυτές, μέσω του δημοσίου δικτύου επικοινωνιών και των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών επικοινωνιών. Η εθνική νομοθεσία σε ορισμένα κράτη μέλη απαγορεύει μόνον την εσκεμμένη και άνευ αδείας πρόσβαση στις επικοινωνίες.

(22) Η απαγόρευση της αποθήκευσης των επικοινωνιών από πρόσωπα άλλα πέραν των χρηστών ή χωρίς τη συγκατάθεσή τους δεν αποκλείει την τυχόν αυτόματη, ενδιάμεση και παροδική αποθήκευση των πληροφοριών εφόσον αυτή γίνεται με μοναδικό σκοπό την πραγματοποίηση της μετάδοσης στο ηλεκτρονικό δίκτυο επικοινωνιών και υπό την προϋπόθεση ότι οι πληροφορίες δεν φυλάσσονται για διάστημα μεγαλύτερο απ' όσο απαιτείται για τη μετάδοση και για σκοπούς διαχείρισης της κίνησης, και ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου αποθήκευσης διατηρούνται οι εγγυήσεις του απορρήτου. Όπου αυτό απαιτείται, για να μπορούν να διαβιβασθούν αποτελεσματικότερα σε άλλους παραλήπτες της υπηρεσίας πληροφορίες προσιτές στο κοινό κατόπιν αιτήσής τους, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να κωλύει την περαιτέρω φύλαξη των πληροφοριών αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές θα είναι εν πάση περιπτώσει προσιτές στο κοινό χωρίς περιορισμό και ότι τα δεδομένα που τυχόν αφορούν τους συγκεκριμένους συνδρομητές ή χρήστες που ζητούν τέτοιες πληροφορίες απαλείφονται.

(23) Το απόρρητο των επικοινωνιών θα πρέπει να εξασφαλίζεται και κατά τη σύννομη επιχειρηματική πρακτική. Όποτε είναι απαραίτητο και νομικώς επιτρεπτό, οι επικοινωνίες μπορούν να καταγράφονται προς το σκοπό της απόδειξης εμπορικών συναλλαγών. Κατά τη διαδικασία αυτή εφαρμόζεται η οδηγία 95/46/ΕΚ. Προ της καταγραφής, τα μέρη των επικοινωνιών θα πρέπει να ενημερώνονται περί αυτής, του σκοπού της και της διάρκειας αποθήκευσης. Η καταγραμμένη επικοινωνία θα πρέπει να απαλείφεται το συντομότερο δυνατό και, εν πάση περιπτώσει, το αργότερο στο τέλος της περιόδου κατά την οποία επιτρέπεται νομίμως η αμφισβήτηση της συναλλαγής.

(24) Ο τερματικός εξοπλισμός των χρηστών δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και κάθε πληροφορία που αποθηκεύεται στον εξοπλισμό αυτόν συνιστούν μέρος της ιδιωτικής ζωής των χρηστών η οποία χρήζει προστασίας δυνάμει της ευρωπαϊκής σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών. Τα επιλεγόμενα κατασκοπευτικά λογισμικά, δικτυακοί "κοριοί", (web bugs) κρυφά αναγνωριστικά στοιχεία και άλλες παρόμοιες διατάξεις μπορούν να εισέλθουν στο τερματικό του χρήστη εν αγνοία του με σκοπό την πρόσβαση σε πληροφορίες, την αποθήκευση αθέατων πληροφοριών ή την ανίχνευση των δραστηριοτήτων του χρήστη, και συνιστούν ενδεχόμενη σοβαρή παραβίαση της ιδιωτικής ζωής του χρήστη. Η χρησιμοποίηση τέτοιων διατάξεων θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο για θεμιτούς σκοπούς και εφόσον το γνωρίζουν οι αφορώμενοι χρήστες.

(25) Εντούτοις, η χρησιμοποίηση τέτοιων διατάξεων, των λεγόμενων "cookies" για παράδειγμα, μπορεί να αποτελεί θεμιτό και χρήσιμο μέσο, π.χ. για την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του σχεδιασμού και της παρουσίασης μιας ιστοσελίδας και τον έλεγχο της ταυτότητας χρηστών που πραγματοποιούν συναλλαγές σε απευθείας σύνδεση (on-line). Όταν οι διατάξεις αυτές, όπως επί παραδείγματι τα "cookies", προορίζονται για θεμιτούς σκοπούς, για να διευκολυνθεί φέρ' ειπείν η παροχή υπηρεσιών στην κοινωνία των πληροφοριών, η χρησιμοποίησή τους θα πρέπει να επιτρέπεται υπό τον όρον ότι παρέχονται στους χρήστες σαφείς και ακριβείς πληροφορίες σύμφωνα με την οδηγία 95/46/ΕΚ για τον προορισμό των "cookies" ή τυχόν ανάλογων διατάξεων, ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι εν γνώσει του χρήστη οι πληροφορίες που αποθηκεύονται στον τερματικό εξοπλισμό που χρησιμοποιεί. Οι χρήστες θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να αρνηθούν την αποθήκευση "cookies" ή παρόμοιων διατάξεων στον τερματικό τους εξοπλισμό. Τούτο είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε περιπτώσεις όπου πρόσβαση στον τερματικό εξοπλισμό, και επομένως και σε κάθε είδους ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν αποθηκευθεί σε ένα τέτοιο εξοπλισμό, έχουν και άλλοι εκτός από τον πρωταρχικό χρήστη. Οι πληροφορίες για τη χρήση διαφόρων διατάξεων που θα εγκατασταθούν στον τερματικό εξοπλισμό του χρήστη καθώς και το δικαίωμα να αρνηθεί αυτές τις διατάξεις, μπορούν να προσφέρονται μόνο μία φορά κατά τη διάρκεια της ίδιας σύνδεσης, και να καλύπτουν επίσης την μελλοντική ενδεχομένως χρήση αυτών των διατάξεων σε μεταγενέστερες συνδέσεις. Οι τρόποι της παροχής πληροφοριών, της παροχής του δικαιώματος άρνησης ή αίτησης συγκατάθεσης θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν προσιτότεροι για τον χρήστη. Για την πρόσβαση σε συγκεκριμένο περιεχόμενο ιστοσελίδων επιτρέπεται πάντως να τίθεται ως όρος

η ενημερωμένη αποδοχή "cookies" ή παρόμοιων διατάξεων, εφόσον χρησιμοποιούνται για σύννομο σκοπό.

(26) Τα δεδομένα που αφορούν συνδρομητές και υποβάλλονται σε επεξεργασία σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την αποκατάσταση συνδέσεων και για τη μετάδοση πληροφοριών περιέχουν πληροφορίες για την ιδιωτική ζωή φυσικών προσώπων, άπτονται δε του δικαιώματος σεβασμού της αλληλογραφίας τους ή των εννόμων συμφερόντων νομικών προσώπων. Τα δεδομένα αυτά επιτρέπεται να αποθηκεύονται μόνον εφόσον είναι απαραίτητο για την παροχή υπηρεσιών για τη χρέωση και την πληρωμή διασυνδέσεων και μόνο για περιορισμένο χρόνο. Κάθε άλλη επεξεργασία την οποία επιθυμεί να διενεργήσει ο φορέας παροχής της διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την εμπορική προώθηση υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, επιτρέπεται μόνον εφόσον συμφωνεί με αυτήν ο συνδρομητής, με βάση ακριβείς και πλήρεις πληροφορίες που παρέχει ο φορέας παροχής των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σχετικά με τα είδη περαιτέρω επεξεργασίας που σκοπεύει να διενεργήσει, καθώς και με το δικαίωμα του συνδρομητή να μην συναινεί ή να αποσύρει τη συναίνεσή του για την εν λόγω επεξεργασία. Δεδομένα κίνησης που χρησιμοποιούνται για εμπορική προώθηση υπηρεσιών επικοινωνιών ή για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας θα πρέπει επίσης να εξαλείφονται ή να καθίστανται ανώνυμα έπειτα από την παροχή της υπηρεσίας. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών θα πρέπει οπωσδήποτε να ενημερώνουν τους συνδρομητές σχετικά με τους τύπους των δεδομένων που επεξεργάζονται, καθώς και τους σκοπούς και τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας.

(27) Η ακριβής στιγμή της ολοκλήρωσης της μετάδοσης μιας επικοινωνίας, μετά την οποία τα δεδομένα κίνησης θα πρέπει να διαγράφονται, εκτός μόνον για σκοπούς χρέωσης, μπορεί να εξαρτάται από τον τύπο υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχεται. Παραδείγματος χάριν, για μια κλήση φωνητικής τηλεφωνίας η μετάδοση ολοκληρώνεται μόλις κάποιος από τους χρήστες περατώσει τη σύνδεση, για το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο η μετάδοση ολοκληρώνεται μόλις ο παραλήπτης λάβει το μήνυμα, συνήθως από τον εξυπηρετητή του οικείου παρόχου υπηρεσίας.

(28) Η υποχρέωση να απαλείφονται ή να καθίστανται ανώνυμα τα δεδομένα κυκλοφορίας όταν δεν είναι πλέον απαραίτητα για τη μετάδοση μιας επικοινωνίας δεν έρχεται σε αντίθεση με διαδικασίες του Διαδικτύου, όπως η αποθήκευση διευθύνσεων IP σε κρυφή μνήμη μέσα στο σύστημα ονοματοθεσίας τομέων (DNS) ή η αποθήκευση προσδέσεων διευθύνσεων IP σε υλικές διευθύνσεις, ή η χρήση των παρεχόμενων κατά τη σύνδεση (log-in) πληροφοριών για τον έλεγχο του δικαιώματος πρόσβασης σε δίκτυα ή υπηρεσίες.

(29) Ο πάροχος υπηρεσίας μπορεί να υποβάλλει σε επεξεργασία δεδομένα κίνησης που αφορούν συνδρομητές και χρήστες όταν απαιτείται σε επιμέρους περιπτώσεις προκειμένου να εντοπίζει τεχνικές βλάβες ή σφάλματα κατά τη διαβίβαση επικοινωνιών. Ο πάροχος υπηρεσίας μπορεί επίσης να υποβάλλει σε επεξεργασία δεδομένα κίνησης που απαιτούνται για τη χρέωση, προκειμένου να εντοπίζεται και να τερματίζεται η απάτη η οποία συνίσταται σε απλήρωτη χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

(30) Τα συστήματα για την παροχή ηλεκτρονικών επικοινωνιακών δικτύων και υπηρεσιών θα πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε να περιορίζουν την ποσότητα των απαιτούμενων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο ελάχιστο δυνατό. Όσες δραστηριότητες σχετικές με την παροχή υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπερβαίνουν τη μετάδοση μιας επικοινωνίας και τη χρέωσή της θα πρέπει να βασίζονται σε ομαδοποιημένα δεδομένα κυκλοφορίας, που να μην μπορούν να συσχετίζονται με συνδρομητές ή χρήστες. Όταν αυτό δεν είναι δυνατό, θα πρέπει να θεωρούνται ως υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, για τις οποίες απαιτείται η συγκατάθεση του συνδρομητή.

(31) Το αν για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ενόψει της παροχής μιας συγκεκριμένης υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας θα πρέπει να απαιτείται η συγκατάθεση του χρήστη ή του συνδρομητή, εξαρτάται από τα δεδομένα προς επεξεργασία και από τον τύπο της υπηρεσίας, καθώς και από το αν είναι τεχνικώς, διαδικαστικώς και συμβατικώς δυνατό να διακριθεί το άτομο που χρησιμοποιεί μια ηλεκτρονική υπηρεσία επικοινωνιών από το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που έχει εγγραφεί συνδρομητής σε αυτήν.

(32) Όταν ο πάροχος ηλεκτρονικής υπηρεσίας επικοινωνιών ή υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας αναθέτει υπεργολαβικώς σε άλλο φορέα την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα απαραίτητων για την παροχή αυτών των υπηρεσιών, η υπεργολαβία αυτή και η συνακόλουθη επεξεργασία των δεδομένων θα πρέπει να συμμορφώνεται πλήρως προς τις απαιτήσεις όσον αφορά τους υπευθύνους και τους εκτελούντες επεξεργασία, όπως ορίζονται στην οδηγία 95/46/EK. Όταν η παροχή υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας απαιτεί τη διαβίβαση δεδομένων κίνησης ή θέσης από πάροχο ηλεκτρονικής υπηρεσίας επικοινωνιών σε πάροχο υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, οι συνδρομητές ή χρήστες, τους οποίους αφορούν τα δεδομένα, θα πρέπει επίσης να ενημερώνονται πλήρως για τη διαβίβαση αυτή πριν δώσουν

τη συγκατάθεσή τους για την επεξεργασία των δεδομένων.

(33) Η καθιέρωση αναλυτικών λογαριασμών βελτίωσε τις δυνατότητες του συνδρομητή να ελέγχει την ορθότητα των τελών που του χρεώνει ο πάροχος της υπηρεσίας. Ταυτόχρονα όμως ενδέχεται να παραβλάπτει την ιδιωτική ζωή των χρηστών των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Συνεπώς, για να διαφυλαχθεί η ιδιωτική ζωή του χρήστη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη δυνατοτήτων επιλογής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως οι εναλλακτικές δυνατότητες πληρωμής που επιτρέπουν ανώνυμη ή αυστηρά εμπιστευτική πρόσβαση στις διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, π.χ. τηλεκάρτες και διευκολύνσεις πληρωμής με πιστωτική κάρτα. Για τον ίδιο σκοπό, τα κράτη μέλη δύνανται να ζητούν από τους φορείς να παρέχουν στους συνδρομητές τους άλλου είδους αναλυτικό λογαριασμό, από τον οποίο έχουν απαλειφθεί ορισμένα ψηφία του καλούμενου αριθμού.

(34) Όσον αφορά την αναγνώριση καλούσας γραμμής, είναι ανάγκη να προστατεύεται το δικαίωμα του καλούντος να μην επιτρέπει την ένδειξη της ταυτότητας της γραμμής από την οποία πραγματοποιείται η κλήση καθώς και το δικαίωμα του καλούμενου να αρνείται κλήσεις από γραμμές χωρίς προσδιορισμένη ταυτότητα. Σε ειδικές περιπτώσεις, υπάρχει αιτιολογία για την παρεμπόδιση της απάλειψης της ένδειξης της ταυτότητας της καλούσας γραμμής. Ορισμένοι συνδρομητές, και ιδίως οι γραμμές παροχής βοήθειας ή παρεμφερείς οργανισμοί, ενδιαφέρονται να κατοχυρώνεται η ανωνυμία του καλούντος. Όσον αφορά την αναγνώριση συνδεδεμένης γραμμής, είναι ανάγκη να προστατεύεται το δικαίωμα και το έννομο συμφέρον του καλούμενου να μην επιτρέπει την ένδειξη της ταυτότητας της γραμμής με την οποία είναι εκάστοτε συνδεδεμένος ο καλών, ιδίως στην περίπτωση προωθούμενων κλήσεων. Οι φορείς παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών οφείλουν να ενημερώνουν τους συνδρομητές τους για την ύπαρξη υπηρεσιών αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής στο δίκτυο, καθώς και για όλες τις υπηρεσίες που προσφέρονται επί τη βάση της αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής, όπως και για τις δυνατότητες που προσφέρονται για την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Τούτο θα επιτρέπει στους συνδρομητές να προβαίνουν σε ενημερωμένη επιλογή των δυνατοτήτων απορρήτου που επιθυμούν να χρησιμοποιούν. Οι δυνατότητες για την προστασία της ιδιωτικής ζωής που προσφέρονται για καθεμία γραμμή δεν διατίθενται κατ' ανάγκη ως αυτόματα υπηρεσία δικτύου, αλλά δύνανται να αποκτώνται με απλή αίτηση προς τον φορέα παροχής των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών επικοινωνιών.

(35) Στα ψηφιακά κινητά δίκτυα, τα δεδομένα θέσης που δίνουν τη γεωγραφική θέση του τερματικού εξοπλισμού του κινητού χρήστη υποβάλλονται σε επεξεργασία για να επιτευχθεί η μετάδοση των επικοινωνιών. Τα δεδομένα αυτά είναι δεδομένα κίνησης που καλύπτονται από το άρθρο 6 της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, τα ψηφιακά κινητά δίκτυα δύνανται να έχουν την ικανότητα να επεξεργάζονται ακριβέστερα δεδομένα θέσης απ' όσο χρειάζεται για τη μετάδοση των επικοινωνιών και που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, όπως οι υπηρεσίες που παρέχουν εξατομικευμένες πληροφορίες κίνησης και καθοδήγηση στους οδηγούς. Η επεξεργασία τέτοιων δεδομένων για υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο με τη συγκατάθεση των συνδρομητών. Ακόμη και στην περίπτωση που οι συνδρομητές έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, με απλά μέσα και ατελώς, να αρνούνται προσωρινά την επεξεργασία των δεδομένων θέσης.

(36) Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν τα δικαιώματα της ιδιωτικής ζωής των χρηστών και των συνδρομητών όσον αφορά την αναγνώριση καλούσας γραμμής, όταν αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου να ανιχνευθούν οχληρές κλήσεις, και όσον αφορά την αναγνώριση καλούσας γραμμής και τα δεδομένα θέσης, όταν είναι απαραίτητο προκειμένου οι υπηρεσίες επείγουσας ανάγκης να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά. Για όλους αυτούς τους σκοπούς, τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν ειδικές διατάξεις που εξουσιοδοτούν τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικής επικοινωνίας να χορηγούν πρόσβαση στην αναγνώριση καλούσας γραμμής και τα δεδομένα θέσης δίχως την εκ των προτέρων συγκατάθεση των αφορωμένων χρηστών ή συνδρομητών.

(37) Οι συνδρομητές θα πρέπει να διασφαλίζονται από την ενόχληση που μπορεί να προκαλεί η αυτόματη προώθηση κλήσεων από άλλους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, εξάλλου, ο συνδρομητής πρέπει να είναι σε θέση να ανακόψει την προώθηση κλήσεων προς την τερματική του συσκευή με απλή αίτηση προς τον φορέα παροχής των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

(38) Οι τηλεφωνικοί κατάλογοι διανέμονται ευρέως και είναι δημόσιοι. Για να προστατεύεται η ιδιωτική ζωή των φυσικών προσώπων και τα έννομα συμφέροντα των νομικών προσώπων, πρέπει ο συνδρομητής να είναι σε θέση να καθορίζει ο ίδιος εάν και ποια από τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα συμπεριληφθούν στον κατάλογο. Οι φορείς παροχής δημόσιων καταλόγων ενημερώνουν τους συνδρομητές που πρόκειται να περιλάβουν στους

καταλόγους αυτούς σχετικά με τους σκοπούς του καταλόγου και με κάθε ενδεχόμενη επιμέρους χρήση ηλεκτρονικών εκδόσεων δημόσιων καταλόγων, ιδίως μέσω λειτουργιών αναζήτησης ενσωματωμένων στο λογισμικό, όπως λειτουργίες αντίστροφης αναζήτησης που παρέχουν σε χρήστες του καταλόγου τη δυνατότητα ανακάλυψης ονόματος και διεύθυνσης του συνδρομητή με βάση μόνον τον αριθμό τηλεφώνου.

(39) Η υποχρέωση ενημέρωσης των συνδρομητών σχετικά με τον ή τους σκοπούς των δημόσιων καταλόγων, στους οποίους πρόκειται να περιληφθούν τα στοιχεία ταυτότητάς τους, πρέπει να επιβάλλεται στο μέρος που συλλέγει τα δεδομένα για το σκοπό αυτό. Όταν τα δεδομένα μπορούν να διαβιβασθούν σε έναν ή περισσότερους τρίτους, ο συνδρομητής θα πρέπει να ενημερώνεται για αυτή τη δυνατότητα και για τον παραλήπτη ή για τις κατηγορίες των πιθανών παραληπτών. Η τυχόν διαβίβαση θα πρέπει να τελεί υπό την προϋπόθεση ότι τα δεδομένα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για λόγους άλλους από εκείνους, για τους οποίους συλλέχθηκαν. Εάν το μέρος που συλλέγει τα δεδομένα από τον συνδρομητή ή κάποιος τρίτος, στον οποίο έχουν διαβιβαστεί τα δεδομένα, επιθυμεί να τα χρησιμοποιήσει για κάποιον επιπλέον σκοπό, τότε είτε το μέρος αυτό είτε ο τρίτος πρέπει να ζητούν εκ νέου τη συγκατάθεση του συνδρομητή.

(40) Θα πρέπει να παρέχονται στους συνδρομητές εγγυήσεις κατά της διείσδυσης στην ιδιωτική τους ζωή από αυτόκλητες κλήσεις με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση, και δη μέσω αυτοματοποιημένων συστημάτων κλήσης, τηλεμοιτυπίας (φαξ) και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, καθώς και μέσω συντόμων μηνυμάτων (SMS). Η αποστολή αυτού του είδους αυτόκλητων εμπορικών κλήσεων ενδέχεται αφενός να είναι σχετικά εύκολη και φθηνή, αφετέρου δε να επιβάλλει στον αποδέκτη κάποια επιβάρυνση ή/και δαπάνη. Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις ο όγκος τους είναι πιθανόν να προξενεί δυσχέρειες στα δίκτυα και στον τερματικό εξοπλισμό ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Λόγω αυτού του είδους αυτόκλητων κλήσεων για άμεση εμπορική προώθηση, είναι δικαιολογημένη η απαίτηση να επιτυγχάνεται η εκ των προτέρων και ρητή συγκατάθεση των αποδεκτών προτού τους σταλούν τέτοιες κλήσεις. Η ενιαία αγορά απαιτεί εναρμονισμένη προσέγγιση ώστε να εξασφαλίζονται απλοί κανόνες για επιχειρηματίες και χρήστες σε όλη την Κοινότητα.

(41) Στα πλαίσια μιας ήδη υπάρχουσας πελατειακής σχέσης, είναι λογικό να επιτρέπεται η χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών στοιχείων επαφής για την προσφορά παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών αλλά μόνο από την εταιρεία που απέκτησε τα στοιχεία επαφής σύμφωνα με την οδηγία 95/46/EK. Όταν αποκτώνται στοιχεία επαφής, ο πελάτης θα πρέπει να ενημερώνεται σχετικά με την περαιτέρω χρησιμοποίησή τους για άμεση εμπορική προώθηση με σαφή και ευκρινή τρόπο και να του δίνεται η ευκαιρία να αρνείται τη χρησιμοποίηση αυτή. Αυτή η ευκαιρία θα πρέπει να παρέχεται και με κάθε μεταγενέστερο μήνυμα άμεσης συναλλαγής και δωρεάν, εξαιρουμένης της δαπάνης για τη διαβίβαση της άρνησής του.

(42) Άλλες μορφές άμεσης εμπορικής προώθησης που είναι δαπανηρότερες για τον αποστολέα και δεν βαρύνουν οικονομικά τους συνδρομητές και τους χρήστες, όπως τα τα προσωπικά φωνητικά τηλεφωνήματα, ενδέχεται να δικαιολογούν τη διατήρηση ενός συστήματος που παρέχει σε συνδρομητές ή χρήστες τη δυνατότητα να δηλώνουν ότι δεν επιθυμούν να δέχονται τέτοιες κλήσεις. Παρ' όλα αυτά, για να μην ελαττώνεται ο υφιστάμενος βαθμός προστασίας της ιδιωτικής ζωής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να διατηρούν τα εθνικά συστήματα που επιτρέπουν τις κλήσεις αυτές μόνο σε συνδρομητές και χρήστες που έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους εκ των προτέρων.

(43) Για να διευκολύνεται η αποτελεσματική επιβολή των κοινοτικών κανόνων σε αυτόκλητα μηνύματα για άμεση εμπορική προώθηση, πρέπει απαραίτητως να απαγορεύεται η χρησιμοποίηση ψευδών στοιχείων ταυτότητας ή ψευδών διευθύνσεων ή αριθμών επιστροφής κατά την αποστολή μη ζητηθέντων μηνυμάτων με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση.

(44) Ορισμένα συστήματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου επιτρέπουν στους συνδρομητές να βλέπουν τον αποστολέα και το θέμα του μηνύματος, καθώς επίσης και να διαγράφουν το μήνυμα, χωρίς να χρειάζεται να μεταφορτώσουν το υπόλοιπο περιεχόμενο του ηλεκτρονικού μηνύματος ή τα συνημμένα του, με αποτέλεσμα να μειώνεται το κόστος που πιθανόν προκύπτει από τη μεταφόρτωση αυτόκλητων ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή των συνημμένων τους. Αυτές οι ιδιότητες μπορεί να εξακολουθήσουν να είναι χρήσιμες σε ορισμένες περιπτώσεις ως ένα πρόσθετο εργαλείο προς τις γενικές υποχρεώσεις που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία.

(45) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις ρυθμίσεις στις οποίες προβαίνουν τα κράτη μέλη για να προστατεύουν τα έννομα συμφέροντα νομικών προσώπων όσον αφορά τις αυτόκλητες επικοινωνίες για άμεσους εμπορικούς σκοπούς. Όποτε τα κράτη μέλη καθιερώνουν μητρώο αυτοεξαίρεσης των νομικών προσώπων, συνήθως επιχειρήσεων, από τέτοιες επικοινωνίες, έχουν πλήρη εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 7 της οδηγίας 2000/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των

υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά ("οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο")(6).

(46) Οι λειτουργικές δυνατότητες για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορούν να ενσωματώνονται στο δίκτυο ή σε οποιοδήποτε τμήμα του τερματικού εξοπλισμού του χρήστη, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής του χρήστη των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από τη διάρθρωση των επιμέρους στοιχείων που απαιτούνται για την παροχή της υπηρεσίας και από την κατανομή των απαραίτητων λειτουργικών δυνατοτήτων μεταξύ αυτών των στοιχείων. Η οδηγία 95/46/EK καλύπτει κάθε μορφή επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία. Η ύπαρξη συγκεκριμένων κανόνων για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, παράλληλα με τους γενικούς κανόνες που αφορούν άλλα στοιχεία απαραίτητα για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών, ενδεχομένως δεν διευκολύνει την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής με τεχνολογικά ουδέτερο τρόπο. Ενδέχεται, συνεπώς, να πρέπει να υιοθετηθούν μέτρα που να απαιτούν από τους κατασκευαστές ορισμένων τύπων εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών να κατασκευάζουν τα προϊόντα τους κατά τρόπο ώστε να περιλαμβάνουν διασφαλίσεις προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής του χρήστη και του συνδρομητή. Η υιοθέτηση τέτοιων μέτρων σύμφωνα με την οδηγία 1999/5/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 1999, σχετικά με το ραδιοεξοπλισμό και τον τηλεπικοινωνιακό τερματικό εξοπλισμό καθώς και την αμοιβαία αναγνώριση της(7) θα εξασφαλίζει την εναρμόνιση της εισαγωγής τεχνικών χαρακτηριστικών εξοπλισμού ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, για τους σκοπούς της προστασίας των δεδομένων προκειμένου να συμβιβάζεται με την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς.

(47) Στην περίπτωση που δεν γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των χρηστών και των συνδρομητών, η εθνική νομοθεσία θα πρέπει να προβλέπει ένδικο μέσο. Θα πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις σε κάθε πρόσωπο που δεν συμμορφώνεται με τα εθνικά μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, είτε διέπεται από το ιδιωτικό είτε από το δημόσιο δίκαιο.

(48) Στο πλαίσιο της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, είναι σκόπιμο να αξιοποιηθεί η πείρα της απαρτιζόμενης από αντιπροσώπους των αρχών ελέγχου των κρατών μελών ομάδας προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/EK.

(49) Για να διευκολύνεται η συμμόρφωση προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, απαιτείται ειδική ρύθμιση για την επεξεργασία δεδομένων που έχει ήδη αρχίσει την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εθνικής εκτελεστικής νομοθεσίας δυνάμει της παρούσας οδηγίας,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής και στόχος

1. Με την παρούσα οδηγία εναρμονίζονται οι διατάξεις των κρατών μελών οι οποίες απαιτούνται προκειμένου να διασφαλίζεται ισοδύναμο επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, ιδίως το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, όσον αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και των εξοπλισμών και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Κοινότητα.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εξειδικεύουν και συμπληρώνουν την οδηγία 95/46/EK για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Επιπλέον, οι εν λόγω διατάξεις παρέχουν προστασία των εννόμων συμφερόντων των συνδρομητών που είναι νομικά πρόσωπα.

3. Η παρούσα οδηγία δε